SOLDATUL

Nr. 247 | APARE MARȚEA, JOIA ȘI SÂMBĂTA | Foaie de lămuriri și informații pentru ostași | REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STR. SĂRINDAR Nr. 5-7-9 BUCUREȘTI

CE A FOST ȘI CE A MAI RĂMAS DIN ARMATA ROȘIE

Cuvântarea rostită Duminică la posturile noastre de Radio de d. general Pantazi, ministrul Apărării Naționale a demonstrat în modul cel mai luminos profunda deosebire de structură și concepție, care face din armata roșie un monstruos instrument de nimicire, față de celelalte armate ale lumei civilizate, cari sunt forțe în slujba ideilor de ordine și de umanitate. Armata roșie nu respectă legile consacrate ale războiului și n'are idealuri. Ea s'a organizat acum 25 de ani din pleava revoluției comuniste din 1918 ca să impună, cu arma, și deci prin teroare, regimul comunist în Rusia. Revoluția comunistă n'a fost o mișcare de voințe și năzuințe a poporului rus, ci un act de uzurpațiune a câtorva aventurieri, în majoritate jidovi, săvârșită cu puterea armelor împotriva maselor populare ruse.

După un sfert de veac, armata roșie se dovedește a fi același instrument monstruos de teroare și nimicire, amplificat și perfecționat prin stoarcerea întregei puteri de muncă a celor 180 milioane de sufiete subjugate și îndobitocite din Uniunea Sovietică. Războiul actual a dovedit, că armata roșie n'are suprema și nobila justificare a ideii naționale; nu este pavăză de apărare legitimă a națiunilor ruse și a instituțiilor fundamentale ale unui popor, ci e gloată înarmată pentru susținerea unui regim de uzurpațiune și de ură, fie împotriva populațiilor din Uniunea Sovietică, fie împotriva ordinei și civilizației mondiale. Ordinul pe care l'a dădea Stalin în 1941, la începutul campaniei din Răsărit, de a se distruge totul în spațiile abandonate succesiv de armatele roșii, trăda această concepție monstruoasă a conducătorilor comuniști de la Moscova, că viața mulțimilor ruse și ceea ce ele au adunat sau au zidit cu trudă veacuri de-a rândul n'are niciun preț, numai armata roșie să se salveze, ca să nu se năruie regimul.

Dar și mai monstruoasă era intenția conducerii bolșevice, când aduna în 1940 și 1941 cele 150 de divizii la granițele Uniunei Sovietice și pregătea în străfundurile țării imensa forță militară, de care abia acum ne dăm bine seama ce ar fi însemnat, dacă s'ar fi revărsat întreagă peste noi mai întâi și peste țările Europei mai pe urmă. Jertfa de război a Germaniei, a României, a Finlandei și a celorlalte țări aliate în campania din Răsărit a salvat Europa și lumea de toate distrugerile revoluției mondiale comuniste, desfășurată sub scutul monstruoasei pregătiri militare de 25 de ani a Uniunei Sovietice. Astăzi, după 20 de luni de război, această forță e slăbită cu pierderea a aproape 20 milioane de luptători bolșevici și a 48.000 tunuri și 34.000 tancuri. Iar războiul se duce tot departe în adâncurile răsăritene, căci monstrul a fost lovit mortal și se sbate în ultimele lui sfârcoliri de sfârșit.

D. I. Cucu

Patrulă de șoc pe frontul român din Răsărit. (S. M. P.).

CU DUMNEZEU INAINTE!

Războiul se va sfârși, de sigur, cu izbânda noastră, și anii vor începe a curge pe făgașul vieții. Toate suferințele se vor alina și toate lacrimile se vor usca. Vremea își va lua mersul ei obișnuit, fiecare cântându-și de îndeletnicirile sale. Rânduri de copii se vor ridica, unele după altele, iar cei vrăstnici se vor călători spre cele veșnice. Toate cele mărunte ale vieții de toate zilele se vor uita și alte lucruri noui se vor ivi în fața ochilor oamenilor. Țara și neamul, desigur, vor merge pe calea luminoasă a propășirii, că doar suntem un popor tânăr, plin de însușiri și de tărie. Un asemenea popor nu poate nici să piară și nici să dea îndărăt. Cu adevărat neamul nostru va avea un viitor mare, „de aur", cum spune vechea poezie românească. Toate se vor schimba, și alte chipuri se vor arăta.

Și de ce zic acestea, dragii mei?

Le zic pentru că, mai întâi, așa este lăsat să se potrivească lucrurile pe acest pământ al oamenilor, în viața lor, cea orânduită de legile cele neschimbate ale lui Dumnezeu.

Dar le mai zic pentru ca, de îndată, să mai zic și altceva.

Iată anume ce voesc să zic:

Oricât vremea, cu zilele ei, va aduce schimbări și prefaceri, oricât foile omenești se vor rândui unele după altele, și oricât de multe se vor nita, pe deasupra vremei și pe deasupra tuturor lucrurilor omenești, ceva va rămâne nebiruit, și va trăi, cât însuși neamul nostru va avea durată pe acest pământ.

Va rămâne, dragii mei, vitejia voastră.

Vor rămâne faptele voastre de arme.

Va rămâne numele locurilor prin care v'ați purtat vitejia și faptele voastre.

Va rămâne faima eroismului nostru românesc.

Abia atunci se va putea vedea toată frumusețea și întreaga măreție a faptelor voastre de arme din anii aceștia grei și aspri.

Copii din copiii noștri vor grăi cu respect despre toți cei care și-au dat fie viața, fie sângele lor, fie truda, pentru ca țara și neamul să fie mărite, întregite, apărate și cinstite.

După cum azi atâtea nume vechi din trecutele noastre războaie sunt rostite cu respect și cu mândrie, tot așa — și încă mai mult, în anii care vor veni, vor grăi cei de atunci despre ce-a fost în vremea pe care o trăim acum — și pe care, voi, ostași dragi ai țării noastre, o clădiți atâta de frumos prin brațele și prin truda voastră.

Atunci, mai ales, se va vedea toată măreția vremei de acum.

După cum nu putem vedea toată măreția unui munte dacă stăm prea aproape de el — și trebue să ne tragem mai departe de el ca să putem cuprinde cu privirea această măreție, — tot așa și faptele voastre de azi, cum și întreaga voastră vitejie nu vor putea fi văzute în toată a lor strălucire, de cât după ce zilele vor trece.

Cu cât zilele vor trece, cu atât aceste fapte se vor ridica în zarea trecutului nostru, mai mari, mai limpezi, mai întregi, mai depline, așa cum au fost când voi le-ați săvârșit.

Tot atunci se va putea vedea, în măreția lui fără asemănare, eroismul dragilor noștri ostași de la Stalingrad, care s'au jertfit pentru ca țara și neamul nostru să poată, la ceasul potrivit, să-și ceară împlinirea întregei lor dreptăți. Atunci, când se va pune temelia lumii celei noui, aceste jertfe ale noastre, precum și toate vitejiile voastre, dragi ostași, vor atârna greu în cumpănă — și ele îi-vor acelea care vor aduce împlinirea cea din urmă.

De aceea: sus inimile — și cu Dumnezeu înainte! Dumnezeu este dreptate, — dreptatea e cu noi. Așa dar Dumnezeu este cu noi — și Dumnezeu nicicând nu poate fi biruit.

Al. Lascarov-Moldovanu

FEMEI IN LUPTĂ

Anunțam într'un număr al ziarului nostru plecarea pe front în preajma Sărbătorilor Crăciunului a unui pluton de voluntari. Printre cei pecali ca voluntari se afla și cap. Constanța Moisescu. Scriam atunci că voluntarul Constanța Moisescu a plecat la un spital de campanie. Or iată că, o informație prețioasă ne relatează că Moisescu Constanța se află într'un Batalion de Vânători de munte și luptă în linia I-a alături de bravii săi camarazi.

Femeea română a fost întotdeauna în toate împrejurările grele alături de bărbat. Pe vremuri, când puhoiul neîncetat al barbarilor se revărsa asupra pământului nostru, bărbații le ieșeau întru întâmpinare la porțile țării, se luptau până la cel din urmă, iar dacă numărul dușmanilor îi copleșea, femeile lor își luau cu ele copii se retrăgeau în desișul codrilor sau în crecrul munților spre a salva neamul dela pieire. Aici dușmanul se oprea ca în fața unei porți ferecate. Dacă îndrăsneau totuși să-i urmărească, moartea îi păștea fără cruțare. Mama își apăra cu îndrăsneală puii lovind fără milă în vrăjmaș. Securea coasa, ghioaga, deveneau arme ucigătoare în mâna femeii.

Alți venetici încercau să forțeze porțile românești și din nou bărbații trebuau să le ese în cale. Soțiile își ștergeau în ascuns lacrimile care le podideau și își îmbărbătau bărbații plecați să înfrunte vrăjmașii. Mamele le porunceau fiilor să învingă sau să moară pe câmpul de bătălie

Vremurile noui n'au fost mai liniștite pentru brazda românească. Nori negri au continuat să amenințe cerul nostru. Bărbatul a trebuit aproape în fiecare an să părăsească coarnele plugului spre a merge înaintea dușmanului lacom. Femeile au rămas aceleași. Pentru a fi mai folositoare țării se înrolau în spitale, vegheau zi și noapte și îi îngrijeau pe cei răniți pe câmpul de onoare. Ajutorul lor făcea întotdeauna minuni.

Femeea română nu s'a mulțumit însă întotdeauna numai cu atât. Sufletul său a căutat să învingă slăbiciunea trupului și îngenunchind legea firii a prins arma alături de bărbați, înfruntând moartea în prima linie. Exemplul Ecaterinei Teodoroiu din războiul trecut e edificator.

Războiul dus în contra bolșevicilor, cei mai înverșunați dușmani pe cari i-a avut vreo dată țara noastră nu putea să nu își aibă eroina sa. Dreptatea românească trebuia să sguduie până în temelie sufletul românesc, să-i poruncească să treacă peste destinul obișnuit ce i s'a lăsat și alături de bărbați să înfrunte urgia crâncenului război. Sub îmboldul acestei porniri Constanța Moisescu a pornit pe front, și azi luptă alături de atâția bărbați viteji.

Iarna e mai grea pe câmpiile Rusiei decât la noi acasă. Crivățul înghiață până și o inimă de bărbat. Dușmanul e mai sălbatec decât fiu orice altă parte. De aproape trei luni de zile Constanța Moisescu înfruntă totuși cu o nepăsare vrednică de un bărbat, urgia viscolelor și mai ales focul turbat al armelor inamicului. Alături de tovarășii săi de arme așteaptă cu nerăbdare sosirea primăverii spre a porni la marele ispraș care va trebui să aducă prăbușirea dușmanului din răsărit.

Ion Munteanu

Pagina Literară

PESCARII

de N. DUNĂREANU

De multă vreme, Petrea Moisei, nu se mai ducea la colibă să se urce în luntre, ca să ia drumul mării; îl vedeai în schimb în fiecare dimineață străbătând grăbit drumurile orășelului, cari duceau la mare să vază din cotro a bătut vântul. Când marea peste noapte fusese agitată, ochii lui străluceau de bucurie; știa Moisei atunci că nisetrul, morunul, păstruga au căzut cu usurință în cârmaci.

După ce se mai plimba o bucat de vreme pe cheiul de lângă far, se întorcea liniștit la cârciuma cea mai apropiată, bea un ceaiu și aștepta până ce Hreațca, băiatul lui, se ivia cu căruța, în marginea drumului.

Așa își ducea el viața de când i se slăbiseră puterile, iar feciorii i se măriseră. In Sulina și prin împrejurimi, Petrușca Moisei era renumit ca pescar, pentru curajul cu care înfruntase furtunile cele mai mari; cu toate acestea pe băieți îi ținea tare scurt și nu-i lăsa niciodată să iasă la larg, când marea era furioasă.

Intr'una din zile, Petrea veni ca de obiceiu; furtuna era cam mare; se întoarse la crâșmă. Hreațca nu se arată. Așa ceva se întâmplase de mai multe ori, deaceea nu se miră. Seara veni liniștită... dar pe aproape de miezul nopții, un urlet groaznic îl făcu să sară din pat...

Ieși afară; și în întunericul greu care-l lovi în față, Petrea simți o înfiorare.

Abia acum putu să-și dea sema ce grozăvie e pe mare. Vântul venia cu plângeri grele, bocindu-se pe străzile întunecate. Uneori se făcea tăcere pentru câteva clipe și atunci în liniște răsunau tierberile mării. Ascultă Petrea câtăva vreme, apoi se întoarse îngrijat în casă.

O furtună ca aceasta aduce pagubă; și el în mare și-a pus întreaga lui avere.

Dacă vântul i-a rupt cârmacii? Dacă băieții intră în mare? Până la ziuă, vremea i se păru un veac. Când cele dintâi lumini goniră negurile, Petrea era pe cheiu. Valurile se încrețiau, se roslogoleau în coame de spume, deschideau înainte-i goluri adânci, iar pescarul privea cu sufletul întunecat, cu ochii mici, plini de ură. Uneori trâmbele de apă se ridicau deasupra cheiului și porniau în stropi reci, lovindu-l în față. Văzduhul era cuprins de o lumină săracă, cerul cenușiu și soarele abia răsărit trimeteau câteva raze depărtate.

Iar în fund, departe, crestele apei se luminase ca într'o pustietate de moarte.

Așa furtună de mult nu văzuse Moisei! Se întoarse cu fața spre oraș, unde la adăpost, corăbiile se frământau în ancore. Se învârti câtăva vreme și par'că nu putea lua nici o hotărâre să se ducă până la colibă era greu, 8 mile englezești pe jos? Dar dacă furtuna rupe cârmacii? Dacă băieții intră în mare?! la întrebările acestea, simți o greutate mare apăsându-i pe suflet.

Se lăsă pe pietre, își scoase ciubotele, suflecă pantalonii, apoi făcându-și cruce, porni înfrânt pe malul pustiu.

O bună bucată de vreme, Moise.. nu întâlni ființe de om... Orașul tot se mai zărea cu vârfurile corăbiilor și farul de la Comisiune. Valurile veniau mereu furioase, il stropiau și se retrăgeau, lăsând pe maluri culbeci și scoici. Intr'un timp, obosit Moisei se lasă jos. Simția că puterile îi slăbesc, dar grija că la colibă lui se poate întâmpla ceva, îl făcu să sară în sus și-i dete puteri să fie pierdut vântului care venia din față, voind să-l oprească în loc.

Când ajunse la colibă era trecut de miezul zilei; intră grăbit înăuntru, dar nu găsi pe nimeni; în față, cele două luntri culcate pe o coastă; alături, caii împiedicați de picioare păsteau.

„S'au dus în mare", vorbi el, frământându-și mâinile și o gălbeneală ca de mort îi cuprinse fața. Nici n'avu vreme să se uite în colibă, alergă la mal, se ridică pe o movilă de nisip și-și aruncă privirea pe coamele valurilor, în nesfârșirea de apă. Marea gemea, ofta, cu zeci de glasuri. Soarele, ridicat deasupra, lumina pustiul. Petrea se uită lung și dădu cu tristețe din cap: „Ce-ați făcut, copiii mei?"; Se întoarse cu fața spre stepă, de unde veniau plângerile vântului, apoi oftă din nou... Și ca să ofteze el, Petrea, fala pescarilor, însemna ceva. Sdrobit de oboseală ca și de foame se lăsă pe nisipul moale, cu ochii pe jumătate închiși, privind cu ură și teamă împrejurul lui.

Trecuse mult. O perdea cenușie îmbrăcă întinderea. Din larg, căderi de pescărușI veniau țipând. La gândul că vine și seara și ai lui tot nu se văd, Petrea sări din loc și într'o durere mare lovi cu piciorul în nisip; „De ce nu se văd, ce să fie oare? Oh, Vania, când ai ținut tu seamă de vorbele mele?!". In chinurile acelea se apropia și noaptea, iar moșul sta acolo încremenit fără să spue o vorbă. Deodată însă inima lui începu să bată cu putere...

I se păruse... sau nu văzuse bine; duse din nou mâna la ochi... Da, colo, pe coama valurilor se zăria ceva... S'apropie mai tare de mal. O umbră neagră a crescut, a dispărut iar. Tremurând de neliniște, așteaptă. Obrajii i se încălziră. Umbra a răsărit iar și cu un nou val s'a ivit mai aproape. Greutatea i se ridică de pe suflet... „Sunt ei, copiii mei!..." murmură el cu brațul întins și parcă nu-și mai putu spune nimic... Ce lungi i se par acum minutele! Incă puțin și lotca a răsărit aproape, se lasă la vale. Cei dinăuntru ridicară lopeții... Un glas s'auzi strigând; apoi unul dela pupă întoarse lopata încordându-și mușchii și valul furios care le venia în cale se desfăcu în două, dând drumul învingătorilor. Petrea goni înainte-le, sări în apă și apucă luntrea de bot. Cei dinnăuntru, afară de Vania, săriră jos, apoi la o comandă toți începură cu umerii s'o împingă pe nisip. Vania sări cel din urmă...

— Când ai venit, tată?

El nu putu răspunde îndată; s'apropie de flăcău și-l bătu pe umeri.

Cei de față se priviră mirați.

— „Bravo băeți!" rosti bătrânul încet, plin de bucurie.

— „Ce! ai crezut că mi-e frică, deaj venit asa de îngrijat?" zise Vania

— Nu știu ce-am crezut, dar acum văd că ești un adevărat pescar!

Hreatca se uită la bătrân și vorbi:

— De sase ceasuri ne luptăm cu valurile.

— „Știu", zise Petrea; „pe așa furtună eu n'am crezut c'aveți să veniți teferi".

Uzi de apă, obosiți de muncă, stătură așa lângă lotca încărcată și nimeni nu putea spune cu adevărat prin ce primejdie trecuse... Dar figurile lor oțelite, căutăturile acelea aprige, vorbiau mai mult ca orice. Moșul, cu ochii umezi de bucurie, făcu doi pași și se uită în lotcă. Morunii, nisetrii, trânțiți unii peste alții, își dedeau sufletul, căscând urechile și mișcând încet din cozi.

— A căzut peste mult?

— Cam la 300 de kilograme.

— Asta este ceva.

— „Ei, să vezi Lipovenii dela coliba dinspre Catarlet, nici până acuma n'au ieșit!", zise râzând Moruzov, un strein tocmit la muncă.

— „Unul din voi face cât zece Lipoveni", zise moșneagul.

Băieții râseră. Numai Hreațca, feciorul cel mai mic, asculta serios, el se uită la tatăl-său și-l întrebă:

— Ai venit de mult?

— De mult, tare de mult.

— Dar voi când ați ieșit în mare?

— La 12.

— La 12!

Moșul clătină din cap.

Nu trecu mult, și la lumina felinarelor, cei patru pescari lucrau grăbiți: luau coșurile pe umeri și dispăreau în întuneric; vorbele răspicate le fura marea... Luminile alunecau prin noapte, deslușiau uneori capul vreunui morun, chipul vreunui pescar. Când treaba fu gata, la spatele colibei, în stepă, se aprinse un foc mare. Hreațca curăță o păstrugă și o trânti în cazan. Flăcări mari se ridicară mânate de vânt, luminând în jurul cazanului chipurile celor doi și ierburile înalte. Din stepă venia vâjâitul vântului; din depărtare, oftatul stufului; din mare, sgomot, gemete; iar din colibă, frânturi de vorbe. Acolo, după ce isprăviră lucrul, Vania cu Petrușca se apucară de vorbă. Bătrânul sta sub polog și flăcăul de pe un scăunaș răspundea încet, serios. Ridica din când în când capul și atunci pe peretele de stuf, luminat de un felinar, se desemna umbra uriașă a voinicului cu ochii albaștri, cu părul mare și cu pieptul lat. Moșul îi povesti grija lui, goana care a dus-o până la colibă. Vania ascultă serios. După o tăcere, flăcăul răspunse:

— Știu că era greu; dar ce era să fac? Mă gândeam la cârmacii noștri; dacă ni-i rupea furtuna ce ne făceam?

— Așa, băiete! Să trăești! curajul tău a fost mare.

Cuvintele acestea, spuse de bătrân cu atâta mulțumire, îl mișcară pe tânăr.

El se ridică și întinzând mâna vorbi:

— Eu nu mă tem de mare.

Ochii lui Vania scânteiară. Petrea îl privia țintă, se ridică în capul oaselor și o lacrimă îi răsări pe ochi.

— Este rachiu, Vania?

— Este.

— Să bem atunci și să ne înveselim.

Vania se plecă, scoase de sub pat un șip și-l întinse moșului.

— „Să trăești, băiete, și de acuma Sf. Niculae să te aibă în pază", vorbi el ducând sticla la gură. O întinse flăcăului. Apoi strigară pe cei de afară.

Cei doi își arătară chipurile în ușă — amândoi sdraveni și flăcoși...

— Na, băieți! beți și voi, că mare ispravă ați făcut.

Pescarii luară sticla și băură pe rând.

Plecară apoi, aducând după puțin un cazan mare, plin cu hors. Petrea Moisei scoase o mescioară și o întinse în mijlocul colibei. Vania așeză farfuriile, lingurile și spânzură felinarul aproape într'un cuiu.

Deodată la lumina lui, în colțuri, se deslușiră valuri de frânghie, cârlige și sforile de cârmaci. Se așezară apoi jos roată, își făcură cruce și începură să mănânce. Aburi ușori se ridicau din castronul plin și le abureau fețele. Ei sorbiau mâncarea într'o mare bucurie, pe când moșul le întindea mereu șipul.

— Beți, băieți, că voi sunteți adevărați pescari!

Flăcăii deșertau din sticlă, dar tot mai des cânta burcutul din gura moșneagului. In curând ochii lui și ai celorlalți începură a străluci. Își lăsă lingura din mână și bătrânul dete drumul vocei, întâi domol, apoi mai tare.

Cântecul melodios răsună fermecător în coliba de stuf...

Vania începu să țină isonul, apoi și ceilalți se luară după el. Afară era o noapte neagră de mormânt. Marea urla haiocoritoare. Din stepă veneau alte gemete și vântul sălbatic năvălea în colibă, uneori clătinând acoperământul de stuf... Ei, cuprinși de veselie, cântau înainte aprinse, căci și de sărbătoare era în coliba lor!

Câte puțin din toate cele

Culori în loc de termometru

Industria chimică germană a dat la iveală în ultimul timp culori care măsoară temperatura. Aceste culori și-au și cucerit locul în industrie, în meserii și chiar în gospodărie. Faptul că anumite substanțe se colorează la schimbări de temperatură a dus la desvoltarea acestor „termocolore". Este vorba de diferite culori care prezintă o nuanță caracteristică la temperaturi bine precizate, colorare care persistă și după răcire. Aceste „termocolore" se fabrică pentru intervalul de temperatură dela 40—650 grade C. Pentru opt diferite temperaturi între 120—600 grade C se fabrică anumite bastoane termocrome de măsurare. Dacă un mesteriaș vrea să supună un obiect la o anumită temperatură face cu creionul termocrom o simplă linie pe obiectul respectiv. In momentul când obiectul a atins o temperatură respectivă, se schimbă culoarea liniei, iar lucrătorul știe că s'a ajuns la gradul de căldură necesar. In bucătărie bastonul termocrom se poate folosi, de pildă, la făcutul compoturilor, conservelor, etc.

In ce profesiune se fac cei mai mulți pași?

La Institutul muncii fiziologice de pe lângă Universitatea din Breslau s'au făcut cercetări interesante asupra numărului de pași care se fac de diferiții profesioniști în cursul activității lor. Cei mai puțini pași, în profesiunile feminine. Ii face laborantа chimistă. Cu toate că pare că stă pe un loc în picioare, ea face 546—1146 pași pe oră. Spălătoresele care în aparență stau și mai mult pe loc, fac și mai mulți pași pe oră. Urmează casnica, coafeuza, bucătăreasa și vânzătoarea. Ultimele fac 2700—5000 pași pe oră. Chiar omul care stă la birou toată ziua face destule mișcări ale corpului, căci altfel părțile labei piciorului, care se reazimă de podea, s'ar îmbolnăvi de necroza țesutului. Multe schimbări ale poziției corpului sunt necesare pentru a menține echilibrul la lucru. După o muncă grea ținuta corpului este mai aplecată decât înainte. Totuși s'a constatat cu ajutorul unui aparat construit special că anumite persoane stau pe acelaș picior până la o jumătate de oră. Apoi greutatea corpului s'a schimbat inconștient pe celălalt picior, așa încât piciorul obosit se poate odihni. Această poziție de sprijin pe un picior este caracteristică pentru toate muncile care necesită statul mai lung pe un picior.

Problema marilor orașe după războiu

Marile orașe, ca centre ale industriei și comerțului precum și ale vieții culturale și politice astăzi hotărîtoare pentru viața popoarelor, au o origină relativ tânără. La începutul secolului al 19-lea Londra nu număra decât un milion de locuitori, Parisul ½, Viena ½ și New Yorkul în total 61.000. Numai Roma a fost un mare oraș încă din antichitate. Orașele mari din lumea veche și nouă au crescut foarte repede, spațiul a devenit prea mic construindu-se din această cauză blocuri uriașe și mijloace de transport subterane. Pe când orașele medievale erau închise, cele moderne sunt deschise. Desvoltarea la infinit a marelui oraș nu mai oferă destul aer și lumină locuitorilor, scumpește viața și îngreunează circulația. Au intervenit străduințele pentru descongestionarea marilor orașe. In Germania s'au creiat suprafețe verzi printre blocuri, cartiere de vile la periferie. Dar prin aceasta suprafața orașelor crește prea mult, sporind și dificultățile traficului. In momentul acestui stadiu a intervenit războiul modern. Orașele sunt amenințate acum, nu numai de lunari, ci de bombe din aer. O fază nouă a evoluției începe. Se impune necesitatea mutării obiectivelor militare, deci a uzinelor industriale cu massele lor de muncitori din marile orașe. Deasemenea idealul nu mai sunt blocurile imense, ci casele cu grădini cu câte 55—60 de locuințe pe un hectar. Această construcție făcând posibilă o densitate a populației de circa 16.000—20.000 locuitori pe kilometru pătrat. Dar după războiu orașul modern nu poate crește în surpafață la infinit, ci impunându-se problema circulației. Deci desvoltarea tinde spre descentralizarea orașelor mari, mutându-se industriile, apoi acele persoane, de pildă pensionarii, care nu sunt legate de marele oraș; căci mutarea universităților, instituțiilor și autorităților care pot exista în orașe mai mici în condițiuni mai bune pentru amploiați și vizitatori. Problema decisivă însă rămâne industria. In multe țări, marile întreprinderi s'au făcut autonome creând adevărate orașe proprii. Deasemenea se pune aci problema dacă prin invenția motorului, caracteristic pentru industria de astăzi, nu se ușurează dizolvarea întreprinderilor mai mici și mijlocii. Deasemenea tehnica modernă face posibilă fabricarea diferitelor piese la o precizie, încât pot fi montate apoi, chiar dacă sunt livrate de diferite întreprinderi. Evoluția care se manifestă astăzi în Europa și îndeosebi în centrul industrial care este Germania arată că atât locuitorii marilor orașe cât și cei ai orașelor mijlocii, incluși fiind muncitorii industriali, vor trăi în mai strânsă legătură cu casa și grădina, făcând existența omului mai sănătoasă, mai legată cu natura și mai armonioasă.

V.

Propaganda străină prin radio acționează prin falsificări intenționate și prin minciuni greu de verificat. Renunță deci de a mai asculta posturile străine de radio. E necinstit și în general interzis.

UNDE POT FI ÎNLOCUIȚI CU SUCCES BĂRBAȚII

Recentele dispoziții decretate în Germania cu privire la mobilizarea totală nu sunt ceva apărut pe neașteptate și fără legătură cu trecutul. Dimpotrivă, această măsură se bazează pe o lungă experiență și constituie ultima verigă a unui lung lanț de acțiuni economice și sociale bine cîbzuite și încercate. Este de exemplu cazul femeii germane, care nu pentru prima dată astăzi apare în postul de conducător de întreprindere. Chiar în timp de pace, mai cu seamă în industria îmbrăcămintei și comerțul mic de textile, existau femei care conduceau cu succes multe întreprinderi. Odată cu războiul numărul conducătoarelor a crescut puternic, mai ales în comerțul de detaliu și în agricultură. Dar chiar în meserii și industrie astăzi conducătoarea de întreprindere nu mai constitue o raritate. La noi femeea de la țară și femeea-comerciant nu fac decât să continue o operațiune în care până acum au avut mai mult roluri secundare. Fabricarea mărfurilor, conducerea personalului, ținerea în regulă a registrelor, corespondența, pentru comerciantă, iar pe de altă parte socotirea însumânțărilor, îngrijirea brațelor de muncă, folosirea și îngrijirea prizonierilor de război aduși la lucru, strângerea și transportarea recoltei, etc. pentru conducătoarea agricolă, sunt operațiuni pe care femeea le săvârșește astăzi în mod perfect. Dar femeea și-a dovedit îndemânarea și pe teren social, în post de conducătoare de întreprindere. Există multe mici întreprinderi exemplare și întreprinderi distinse cu diplome regionale și cu insigne pentru realizări excepționale, conduse de femei. Printre întreprinderile-model național-socialiste din Germania sunt astăzi 7 conduse de femei: o fabrică de unelte pentru torcătorli, fabrică de șepci, una de margarină, o dulgherie, o întreprindere optică, un econoмat agricol și o mare mobie. Toate întreprinderile mari, cu 70-200 muncitori.

Realizările femeei germane în post de conducere dovedesc că la nevoe femeea poate săvârși chiar lucrurile cele mai grele și importante, unde părerea comună, dar nejustificată, nu putea vedea până acum decât mintea și mâna de bărbat. La noi, femeile conduc de obiceiu în mod efectiv gospodăriile și simțul lor practic s'a dovedit cu deosebire anul trecut, când în lipsa bărbaților plecați pe front am isbutit să înfrângem greutățile unui an agricol rău, ca să asigurăm producția.

PERSPECTIVELE UNEI INCERCĂRI DE DEBARCARE PE CONTINENT

Situația militară încordată în care se găsește actualmente Germania pe frontul din Răsărit a trezit, după cum era și natural, mari speranțe în lagărul inamic. Dacă a trebuit să se renunțe la așteptările ca bolșevicii să poată răsturna frontul german printr'o străpungere decisivă, în schimb se crede într'o slăbire a forțelor germane prin ofensivele sovietice executate cu o imensă risipă de oameni și material și astfel angajată în această măsură în Răsărit, armata germană n'ar mai fi în stare de alte acțiuni militare de mari proporții.

Pe de altă parte însă își face tot mai mult loc teama că bolșevicii își sleesc și forțele și că din această cauză le-ar fi posibil germanilor să dea lovitura decisivă în Răsărit într'o nouă ofensivă de primăvară. Așa stând lucrurile, se vădește tot mai mult necesitatea de a se începe cât mai curând o mare ofensivă de despovărare, executată prin crearea unui „al doilea front" în Europa, după cum reese de pildă din declarațiile făcute de lordul Selborne în Camera Lorzilor, că mari Armate britanice și nord-americane s'au adunat pentru atacul împotriva Europei.

Marea enigmă este întrebarea unde și când ar trebui executată o astfel de acțiune de debarcare; fiindcă în orice caz crearea celui de „al doilea front" în Europa presupune o debarcare. Trecerea în revistă a diferitelor posibilități de a forța o debarcare, lasă să se întrevadă în mod limpede intenția de a înșela forțele Axei asupra planurilor de debarcare.

Trebue spus că toate aceste posibilități — fie că e vorba de Balcani Franța sau Norvegia — au fost studiate cu grijă de puterile Axei, și că măsurile de apărare cunoscute pentru frontul de Nord al Europei — de la Narvik, dealungul coastei germane și olando-belgiene până la Bordeaux — au fost luate în acelaș fel sistematic și pentru întregul front mediteranian. Se poate spune chiar că puterile Axei au cântărit cu atenție și alte posibilități care nu au fost aduse în discuție de presa inamică.

Fără îndoială că englezii și nord-americanii, datorită deficienței de tonaj cauzată de războiul dus cu eficacitate de submarinele germane, sunt împiedecați în executarea unor operațiuni mai mari. Nu trebue uitat iarăși că pentru toate acțiunile de debarcare în Europa sunt necesare uriașe operațiuni de transport, a căror pregătire este grea și complicată; operațiunile nu pot rămâne neobservate și puterile Axei au mereu avantajul liniei interioare.

Pe de altă parte Axa știe fără îndoială că, cu toată marea lipsă de tonaj a Aliaților, este posibilă retragerea de pe alte fronturi și de pe liniile de aprovizionare a unui mare număr de vase care să încerce o mare acțiune de debarcare.

Și tocmai din cauza situației alât de tragice pentru englezi și americani a tonajului lor, din cauză că activitatea mereu sporită a submarinelor germane nu permite speranțe pentru o ameliorare a acestei situații, și din cauză că starea de lucruri din Răsărit trezește nădejdea că puterile Axei se încordează acolo la extrem și nu mai pot deci opune o rezistență eficace în alte puncte, trebue să se conteze pe posibilitatea ca englezii și nord-americanii să-și adune toate puterile și să accepie cele mai mari dificultăți și jertfe în speranța de a deschide în Europa „un al doilea front" printr'o ofensivă de surprindere.

Este în afară de orice îndoială deci, după declarația lui Churchill că formarea unui al doilea front depinde de desfășurarea războiului naval, și cele spuse cu privire la marile dificultăți în calea englezilor și americanilor, constitue încercarea de a se ascunde intenția unei debarcări ce se va produce mai curând sau mai târziu.

Este altă chestiune dacă astfel de încercare poate reuși. Puterile Axei o privesc cu cel mai mare calm în afară de forța Axei în toate punctele care ar interesa o debarcare, — ocuparea Tunisului a arătat cât de repede poate lovi Axa în caz de nevoe — se știe că greutățile Anglo-Americanilor în ce privește tonajul sunt atât de mari, încât orice acțiune ofensivă trebue să rămână neisprăvită, cum neisprăvit a rămas atacul asupra Africei de Vest.

Deși în acel caz s'au făcut pregătiri luni întregi, nu s'a putut obține succesul decisiv, adică îndepărtarea forțelor Axei din Africa și ultimele zile au arătat că Axa dispune în Tunis de o importantă forță de luptă care devine pe fiecare zi mai puternică.

DESPRE EROISMUL SOLDAȚILOR ROMÂNI IN GRELELE LUPTE DIN RĂSĂRIT

In grelele lupte de apărare din Răsărit, se află la o unitate românească și ciobanul Ion. Așa-i spuneau camarazii, așa-i spuseseră toți, toată viața. Numele de familie, înregistrat în acte, fusese aproape uitat. Amintirile lui din copilărie îi aduceau în minte un bărbat îmbrăcat într'o sarică grea de oaie, un bărbat care iarna, când era acasă, îl purta pe brațe. Erau însă amintiri șterse, ca de vis, căci rareori fusese taică-său acasă și era mult de când îl duseseră oamenii de vale, întins pe sarică: ciobanul își dăduse sufletul într'o luptă cu ursul în Carpați.

Ion trebui să-și ajute mama încă de timpuriu. De mic își câștigă viața ca păzitor de gâște, apoi se făcu cioban, cioban ca și tatăl său. Acum purta în spinare blana grea, mițoasă, care-i era totodată și vestmânt și culcuș. Acum rătăcea vara cu turma lui prin poienile cu iarbă grasă, își trecea viața în singurătatea culmilor. Hrana și-o pregătea el însuși — o mâncare modestă, simplă, veșnica mămăliga și brânza de oi. Trebuia să se bizuie în toate numai pe el însuși, prieteni nu avea deloc și dușmani puțini: dușmanii turmei, lupii și ursii, care își arătau colții numai iarna. Foamea făcea atunci pe lupi să atace turmele; uneori se ivea și câte un urs, trezit din somnul lung de iarnă.

De câteva ori Ion coborî cu turma și la șes la Dunăre. Măgarul care purta în samar mieii noi născuți și averea puțină a ciobanului, mergea în capul turmei. Nu era prea multă bucurie pentru Ion, fiindcă inima lui se înveselea numai când, odată cu începutul primăverii, putea urca din nou văile Carpaților.

Își ducea astfel viața-i simplă, fără întâmplări, viața tuturor moșilor și strămoșilor dinaintea lui, viața de veacuri a miilor de ciobani români. Fu o răsucire aprigă pentru el atunci când, într'o zi, jandarmul veni în munte și găsindu-l după o lungă căutare, îi aduse ordinul de chemare. Se despărți greu de mioare, de câini și de asin, și apoi se găsi pentru prima oară în viața lui într'un tren.

Ajunse într'un oraș mare, fu dus cu mulți camarazi într'o cazarmă și fu îmbrăcat cu uniforma cafeniu-verzuie. Viață nouă, neobișnuită. La început i se păru foarte grea. Venit din hățurile munților, aproape că nici nu se putea deprinde să locuiască între patru pereți, la strâmtoare, cu mulți camarazi. Toată viața lui cunoscuse nesfârșitul cerului înstelat, care-i fusese acoperiș. Aici îl înăbușe focul. Fusese silit să-și părăsească opincile, pe care le făcuse el însuși și în care se simțea bine, și să umble încălțat cu cisme tari, care-i strângeau și-i rodeau picioarele. Totul era așa de neobișnuit, neobișnuită mai ales viața în comun cu atâți camarazi, pentru el care cunoscuse numai singurătatea. Nu vorbea mult; ducea și în cazarmă o viață tăcută, retrasă. Altminteri era un soldat vârtos, care-și îndeplinea bine datoria. Prieteni nu avea, era prea sfios pentru așa ceva. Într'o bună zi regimentul lui fu dus în Moldova și stabilit pe poziție în apropiere de Prut. Dela o zi la alta se înmulțeau svonurile că în curând va începe războiul cu bolșevicii. Apoi veni ziua, în care fu trecut Prutul, veniră primele gloanțe și obuze, se auziră primele mitraliere lătrând. De partea ceialtă se văzură bolșevicii fugând-o la fugă. El să fie tăcutul Ion care altădată nu spunea un cuvânt? Cât se schimbase ciobanul din Carpați! Era mereu în frunte: „Lupi blestemați"! striga el și trăgea liniștit, cu sânge rece. Vedea în bolșevici fiarele sângeroase din munții lui bătrâni. Trecea pe deasupră-i un foc grozav, i-ar fi plăcut să învârtească bâta și să pălească dușmanii. In fața Odesei fu rănit. Rămase în spital scurtă vreme. Dar trupul lui vârtos făcu ca rana să se vindece repede. Și acum voia să se întoarcă numai decât pe front; nu se mai simțea bine aiurea. Aici putea dormi din nou vara sub cerul liber. Aici un flăcău sdravăn ca el prețuia ceva. Și astfel Ion porni în marș cu camarazii lui prin stepele din cotul Donului. Își scoase cismele tari, lucru îngăduit în timpul acestor marșuri lungi; acum nu i se mai putea întâmpla nimic. Ce-i păsa de arșiță, de praf? Ori de frigurosele nopți de toamnă? Se obișnuise cu nopți mai reci pe Carpați. Într'o zi nu veni mâncarea. Unii târgoveți murmurau, se mulțeau. Ion rădea. El era obișnuit din copilărie cu lipsurile, fusese crescut într'o viață aspră. Se ocupară pozițiile. Aici Ion era la el acasă. Ciopleа și făcea încrestături cum avea o clipă liberă. Știa să gătească și să coasă. „Ioane, ajută-mă... Ioane, nu poți să faci asta"...? Așa trecea ziua. Indemânatec. Ion era pur și simplu omul de nădejdie al tuturor. Și ei era gata să dea oricând o mână de ajutor—rădea sfios când îl lăuda cineva—erau doar toate lucrurile deja sine înțelese! Intr'o dimineață cenușie de iarnă, artileria roșie trăgea sălbatec. Apoi din peretele de ceață se desprinseră arătările de oțel inamice. După ele veneau bolșevicii în rânduri dese. „Lupi blestemați"! răsună strigătul de luptă al ciobanului. Nu-i bătea inima, trăgea liniștit și sigur, păndea orice mișcare a inamicului se lupta cu instinctul cu care se luptase altădată în munți cu lupii flămânzi.

Deodată, din flanc, un blindat greu atacă linia românească. O clipă ciobanul se propti în pământ și-și îndesă căciula neagră în cap. Tancul se apropie ca un urs din Carpați. Ion se lipeșie mai strâns de pământ, păndește tancul, ursul. Acum! Cu două grenade de mână sare spre colosul de oțel și aruncă grenadele între șenile. Un troznet — senza sare — tancul mai înaintează câțiva metri, apoi se răsucește în loc lovind în piept pe Ion și prăvălindu-l. Peste câteva ore, camarazii îl duc pe o șubă de oaie înapoi — așa cum îl duseseră alții, de mult, pe tăică-său. Fusese un cioban simplu, cuminte, unul din nenumăratii ostași români, cari, fără a întreba multe, și-au pus în joc viața și și-au jertfit-o pe câmpiile nesfârșite ale Rusiei Sovietice, pentru ca să se nască o nouă Europă. (ESS).

Dr. Hempelman
Corespondent de război

Broșurile, tablourile, emisiunile de radio și svonurile sunt răspândite de inamic nu pentru a-ți arăta adevărul, ci pentru a-ți otrăvi sufletul și a te îngenunchia. Păzește-te!

EVADAREA SPRE „ZONĂ"

Soldați fără arme, artiști din „Corul Armatei" și din cele două „echipe de teatru" nu au fost înfățișați civililor de dincoace de front decât în cadrul unui spectacol unic, unde publicul a fost îngăduit alături de răniți și invalizii de prin spitalele interiorului. Era un prilej pentru ca cei ocrotiți de veghea luptătorilor să evadeze cu închipuirea spre zăgazurile frontului mărturisindu-și puțină recunoștință și pentru acești artiști care din silabe, din joc și din cântec fac ostașilor armură de rezistență morală...

Acolo în eparhia morții, se ivește într'un amurg posomorât o caravană de chipuri spâne, printre care tinerele fețe în uniforme cochete aduc o notă de veselie. Un singur spectacol, numai o dușcă de feerie, la fiecare unitate, la fiecare spital; dar acest fugar „intermezzo" de melodii svârlite deacurmezișul mâhnirilor, ca și un sbor de rândunele după vârtejurile viscolului, aduce deodată primăvara, în trena lui de acorduri și de miresme...

Cântece, acrobații, dansuri naționale, numere de music-hall, de prestidigitație... Antrenant și iscusit articulat, programul lunecă melodios; îl urmărește ostașii și rănițil cum sorb copiii o poveste de bunică... Răsfățatul Tănase s'a ivit la rampă și a recitat foarte solemn cuvintele de prezentare: actorul acesta de bufoneril captivante, oridecâteori apare într'un mediu ostășesc, află într'însul accente și gesturi de gravitate militară, care-i conferă (n'ai crede!) o alură patetică... După el, numerele de varieteu ale „echipelor" galopează la rampă, prin omătul luminilor albe de proiectoare...

Iată-l prezentând o echipă, și pe sublocotenentul Ghibericon; artistul acesta inspirat, atât de răsfățat de public, a preferat în ultimii ani să se înhame la destinul de misionar spre Răsărit, decât să agonisească bancnote în cine știe ce cooperativă dramatică... Dar ce minunate recompense morale trebue să cosească în această aridă și splendidă vocație a maturității sale artistice!... Acolo, în existența chinuită a patrulelor și avanposturilor, echipa lui aduce luptătorilor întreg curcubeul cerului natal, toate armoniile hoidelor românești... Ce răsplată poate oare egala recompensa atâtor diamante de lumină aprinse în ochii acelor biruitori, cari nu ar putea plăti bucuriile spectacolului decât prin darurile din trofeele cucerite,—buchete de baionete în locul buchetelor de flori!... Prin săli cu scene improvizate, împodobite cu modeste franjuri de hârtie astăzi, și mâine cu regret despodobite, echipa joacă, simte și cântă românește: numai un ceas sau două, — destul totuși pentru ca ostașii să simtă cu mândrie bătăia sângelui în tâmple, apoi cu emoție năvala lacrimilor în ochi...

PAGINA VESELĂ

UN CUTREMUR

Nea Niță Pavelescu a ieșit la pensie. Și pentrucă n'avea ce face în Capitală, s'a retras omul la țară unde avea casele părintești și'n jurul caselor o grădină de pomi și cu tot felul de legume pe care și-o îngrijea singur, fără încetare. De dimineață și până târziu seara, sta în mijlocul ei robotind ici și colo, căutând să-i dea înfățișare cât mai plăcută.

Se apropia toamna și cartofii pe care semănase așteptau să fie scoși. Dar nea Niță nu se apuca deloc de ei.

Într'una din zile trecu pe lângă el primarul comunei, un om tare șugubăț. Nea Niță sta în mijlocul cartofilor cu brațele încrucișate.

— Noroc, domnule Niță!

— Să trăești primarule! Ce mai faci?

— Slavă Domnului. Dumneata?

— Bine. Ia pe lângă casă și prin grădină! Cu bătrânețele!...

— Și-acum ce făceai aici?

— Așteptam!

— Ce anume?

— Să vezi... Acum vreo lună de zile am adunat buruienile din grădină într'o grămadă mare ca să le dau foc. Că-mi năpădise toate brazdele de legume.

— Și?

— Și într'o bună zi, după o ploaie mare a căzut trăsnetul și a dat foc grămezii scuturându-mă pe mine. Când m'am sculat, buruienile mele erau făcute cenușe.

— Lauzi!

— Acum două zile am voit să scot vișinul acela care-l vezi la pământ...

— Și?

— Și a venit furtuna de ieri și l-a scos din pământ...

— Minune domnule, nu alta... Și acum ce aștepți?

— Tot o minune! zău așa!

— Adică?

— Aștept pur și simplu un cutremur...

— Un cutremur? Ce vorbești, nene Niță? Un cutremur d'ăla care a mai fost?

— Da, primarule! Un cutremur, să-mi scoată cartofii din pământ!...

PROBLEMA CEA MARE

Stalin: ***Am adus eu gloaba asta până aici, dar să văd cum dracu' o mai duc înapoi.***

LA DOCTOR

Domnișoara Lili Mierlescu e tare frumoasă. O frumusețe vie, cu ochi de noapte, adică negri și păr de cosânzeană, adică blond. Lumea rea zice că părul bălai nu-l are dela naștere, ci din cutia cu dresuri a nu știu cărui bărbier coafor. Dar pe noi nu ne privește.

Iarăș nu ne privește ce face domnișoara Lili Mierlescu. E deajuns să vă spun că stă într'un bloc înalt, că are mobilă foarte frumoasă, că mănâncă la cele mai elegante localuri și că e îmbrăcată după ultima modă. Din ce nu știm! Gurile rele au ceva de spus și în afacerea aceasta, dar iarăș nu ne privește.

Dar domnișoara Lili a fost invitată la o vânătoare și probabil că a nădușit mult pe acolo sau mai știu eu ce-o fi făcut? S'o fi speriat — poate — de vreun lup sau... da' ce mă bag eu în chestiuni d'astea? Treaba ei! Ceeace pot să vă spun sigur e că a răcit. Și cam greu. Fiindcă după ce a sosit, a și căzut la pat. A doua zi, când a văzut că nu-i glumă, a chemat un doctor.

Acesta, savant în toată puterea cuvântului dar urât — foamete! — a venit acasă, înțepenit ca un doctor mare. Nu numai atât: doctorul nostru după ce era urât mai era și bătrân! Încât domnișoara noastră, dacă n'ar fi fost cu adevărat bolnavă, ar fi chemat poate un altul mai tânăr, dar în halul în care se afla, n'avea ce face!

— Așa dar sunteți blonavă, duduie?

— Da, doctore!

— Mda! cum vedeți și febră... De mult?

— De ieri!

— Răceală sau altceva?

— Cred că răceală! Știți, am fost invitată la o vânătoare...

— Știți să trageți cu pușca?

— Parcă e greu? Apeși pe trăgaci și gata!

— Într'adevăr, așa e... Mai greu e să lovești!...

Doctorul și-a desfăcut geanta cu scule și s'a apropiat de bolnavă...

— Sunteți bună să vă desbrăcați?

— De tot, doctore?

— Cum vreți dudue. Sunt la o vârstă când mi-e indiferent!

Fiindcă era mai simplu, duduia noastră s'a desbrăcat de tot. Parcă ce? Doar știa să facă asta cu rezultă îndemânare.

Doctorul, ce să vă spun, cât era el de bătrân, dar când îi fugi ochii pe sânii domnișoarei parcă avu o ușoară tresărire. Însă ce să te faci? Foc de paie. Așa că ispita trecu repede peste doctor.

— Bun, domnișoară! Fiți bună! Mai aproape! Mda!... Tușiți... încă odată... ceva mai puternic... Da. Respirați normal... Așa. Mai odată! Acum fiți bună și respirați adânc... Adânc de tot... Hm! Încă odată! Mai adânc... Tușiți...

Și ziceți că la o vânătoare?

— Da, doctore!...

— Vă doare unde pun eu mâna?...

— Nuu!...

— Bine!...

Se dădu câțiva pași înapoi și se uită lung la ea... Frumoasă, bat-o norocul!

— Ce vă uitați așa? întrebă ea.

— Nu prea-mi placi, duduie!... zise doctorul, gândindu-se la starea sănătății ei.

— Nu-ți plac? se supără ea! Ei, te-ai întrebat dacă eu te plac? Te-ai uitat vreodată în oglindă, doctore, să vezi ce pocit și bătrân ești?...

HAZURI

Nu-i pasă!

— Bine, puiule, să ne căsătorim! Dar știu să-ți anunț că am un temperament foarte aprins! Sunt focoasă, nevoie mare!

— Nu-i nimic! Nu mă tem! Am făcut armata la pompieri!

Nu-i prost!

— Când i-am spus lui Costel să mă ia de nevastă, mi-a râs în nas!

— Vezi? Și tu susținea-l sus și tare că e un prost!

Explicația

Ionescu a venit deunăzi vânătoare cu un iepure.

— Ulte nevastă, atâta am împușcat azi!

— Bravo. E foarte frumos! Dar ce înseamnă bilețelul acesta legat de picior pe care scrie cifra 500?

— Păi... păi... să vezi... Mi se pare că e... distanța în metri dela care l-am împușcat!

Liber

— Șofer, văd că ești liber! De ce nu vrei să faci o cursă cu mine?

— Tocmai deaceea! Sunt liber și fac ce-mi place!

Îndoită nenorocire

— Săracul Fănel! Ai auzit?

— Am auzit! E grav bolnav!

— O, asta n'ar fi nimic! Dar tot atât de grav bolnavă e și nevastă-sa!

— Bieții de ei! Înțe-l pe amândoi în primejdie de a deveni văduvi!

Logodnicii

— Dragul meu, am convins pe tata să ne dea, când ne-om căsători, jumătate din întreținere!

— Foarte bine, dar nu mai ai încă tată?

— Cum mai vine și-asta? zise ea contrariată.

— Nu te supăra dragă! Însă ne-ar trebui încă unul care să ne ofere și ceailtă jumătate pentru întreținere!...

DISCUȚIE

Ea: ***Ai auzit? Mimi a spus o mulțime de minciuni pe socoteala mea!***

El: ***Fii mulțumită că n'a spus adevărul!***

LĂUDĂROSUL

— ***Dimineața când mă bărbieresc, mă simt cu zece ani mai tânăr!***

— ***Da? Atunci de ce nu te bărbierești seara?***

CAMARAZI, INSEMNAȚI ZILELE ȘI ORELE

EMISIUNILOR PENTRU VOI LA RADIO ROMÂNESC

Una din grijile noastre de căpetenie este să păstrăm cu voi o legătură neîntreruptă prin singurele posibilități ce avem la îndemână de a ajunge până la voi pe front — acest front îndepărtat de strălucitele voastre victorii până la țărmurile Donului și ale Volgei, până în câmpiile Crimeei și crestele Caucazului — și aceste posibilități sunt emisiunile de radio.

Le-am alcătuit cu chibzuință, astfel încât nimic în ceeace va privește de aproape să nu fie dat uitării și în privința aceasta aveți emisiunile Orei ostașului și ale Poștei Militare radio.

Iar glorioasele fapte de arme pe care zilnic le săvârșiți laolaltă cu marii voștri camarazi germani și italieni frăția nesdruncinată de pe câmpul de luptă dintre ei și voi ajunge la cunoștința voastră prin emisiunile Orelor ostășești româno-germane și româno-italiene.

De aceea vă aducem la cunoștință ordinea în care aceste emisiuni au loc, pentruca să luați cu luare aminte la ele și tot ce vă interesează să nu vă scape.

Iată această ordine:

I. ORA OSTAȘULUI

(se transmite pe Radio-România, 1875 m. lungime de undă Radio-București 364.5 m., și Scurtă 32.4 m.)

Luneа, Miercurea, Sâmbăta de la orele 12—13.

POȘTA MILITARA RADIO

(se transmite pe aceleași lungimi de undă ca și Ora Ostașului)

In fiecare zi la orele 11.30—12 și 17.30—18

Duminica de la 7.30—7.55 dimineața

III. ORA OSTĂȘEASCĂ ROMÂNO-ITALIANĂ

(se transmite pe aceleași lungimi de undă ca și Ora Ostașului)

In fiecare Marți dela orele 12—13

IV. ORA OSTĂȘEASCĂ ROMÂNO-GERMANĂ

(se transmite pe aceleași lungimi de undă ca și Ora Ostașului)

In fiecare Vineri dela orele 12—13

V. ALTE EMISIUNI ROMÂNEȘTI

(se transmit pe 342,1 m. lungime de unda)

In fiecare zi informații la orele 15.30

Muzică românească: Marția ora 17
Joia ora 19
Vinerea ora 17
Sâmbăta ora 10

VI. EMISIUNI SPECIALE

(se transmit pe 391 m. lungime de undă)

In fiecare zi:
dela 12.20—12.30 informațiuni
In fiecare Marți:
dela 16.15—17 ora militară românească

INSEMNAȚI ZILELE ȘI ORELE EMISIUNILOR DE MAI SUS

VÂNĂTOAREA DE SUBMARINE PE MAREA NEAGRĂ

Cum se face vânătoarea de submarine? Iată o întrebare la care nicicodată nu se va putea răspunde complect, fiindcă submarinele inamice sunt vânate de fiecare dată altfel. Pentru a da o imagine cât mai apropiată de adevăr, despre felul în care se vânează submarinele, povestim o misiune recentă, la care am luat parte.

Era ora trei dimineața. Portul din care porneam era învăluit în draperii opace de întuneric. Oamenii din echipaj se mișcau pe punte și pe chei, ca niște umbre. Vântul sufla atât de puternic, că șuierul lui se împletea cu urletul valurilor, sinistru, încât nu puteai auzi ce îți spune camaradul de alături decât dacă te apleci cu urechea lângă obrazul lui. Trâmbe de zăpadă se înălțau, înalte ca trâmbele de apă pe care ridică vântul depe mare.

Totuși noi trebuia să pornim în misiune. Oamenii sunt îmbrăcați cu haine de piele, prin care frigul și umezeala trec mai anevoie. Toți purtăm căciuli groase și mănuși îmblănite. Marea era furioasă și te impresiona numai auzindu-i urletul valurilor răscolite. Comandantul navei vânătoare de submarine este un aspirant tânăr, entuziast, care dela începutul războiului și până acum a devenit unul dintre cei mai iscusiți vânători de submarine sovietice. El, ca și oamenii din echipaj, simte greul mai puțin. Pe ei nici nu-i neliniștește furtuna în care ne vom avânta. Dimpotrivă comandantul glumește vesel, în timp ce dă comenzile și ne trădește să aprindă o țigare.

...Facem patrulare și vânătoare de submarine, îmi spune comandantul bine dispus... E drept că vremea e cam proastă pentru vânătoare, dar tot e bine. Noi suntem învățați.

În timpul acesta nava iese din port și valurile, înalte, ca niște piepturi de uriași lovesc în bordaj, legănându-se violent. Am impresia că dacă marea nu se potolește, nava se va rupe, sau va fi acoperită de valurile acestea înalte care udă puntea.

Aflu că ne vom plimba într'un sector din larg, timp de 24 ore, făcând de veghe și căutând eventualele submarine inamice care s'ar afla în această zonă.

— Numai atât? întreb eu.

— Nu e destul?... Facem dragaj, pescuind mine, facem de veghe și eventual vom face și vânătoare de submarine.

Cu cât ne depărtăm de port, cu atât furtuna este mai violentă. Fleșițe de spumă ale valurilor — ca niște buchete uriașe și albe de apă — acoperă puntea micei noastre nave dela pupă și până la provă.

Draga mi-a fost încă lăsată la apă. Ne mulțumim deocamdată să facem de veghe. Patrulăm. Oamenii stau pe punte, în velișteа vântului și privesc atenți împrejur. Valurile îi stropesc, udându-le hainele și spălând puntea, care a înghețat pe unele locuri. Întunericul este la fel de opac, dar îmi pot da seama că marea nu mai este albastră, așa cum o știm din ilustrate, ci e cenușie, întunecată.

Munca pe care o avem de îndeplinit începe. Oamenii din echipaj stau pe punte și privesc cerul, marea și orizontul. Ei trebue să vegheze ca să nu apară nave inamice, trebue să privească împrejur dacă nu se ivesc periscoape de submarine, și dacă nu vine aviația dușmană.

Zi și noapte navele noastre trebue să facă veghe, păzind în larg. Sunt vapoare care au șute de zile de veghere, fără a fi avut norocul să vâneze un submarin inamic, pentru simplul motiv că nu au întâlnit niciunul.

S'ar putea totuși ca în loc de submarin să întâlnim câteva nave mari de război. În cazul acesta noi suntem sacrificați, căci nu am putea lupta cu ele. Suntem prea mici, ca forță, pentru a lupta cu distrugătoarele sau crucișătoarele. Mai este posibil ca să vină aviația inamică. Și în cazul acesta sorții bătăliei sunt în mâinile destinului, căci, — dacă atacul ar fi prea puternic — armele noastre de bord ar fi insuficiente. Căci noi suntem o santinelă. Numai atât. Dar la aceste pericole nu ne gândim. Așteptăm să întâlnim submarinele rușești în căutarea cărora suntem porniți. Nu numai cu aparatele de ascultare putem da de urma submarinelor vrăjmașe. Ele s'ar putea să fie văzute la suprafață. S'ar putea să le vedem periscopul ridicat. Deaceea până și căutarea vânătului se face deopotrivă cu ochii și cu urechile. Ochii și urechile unui vas vânător de submarine sunt armele principale de care dispunem.

Ceasurile au trecut unul după altul.

Din cauza frigului și a furtunei, oamenii de serviciu se schimbă din oră în oră. Aproape de seară furtuna este atât de puternică, încât întreb pe comandant: Nu ne retragem în port? Comandantul râde. El îmi spune că noi ne aflăm aici, pe front. Până la împlinirea misiunei nu avem voie să ne retragem, chiar dacă va trebui să ne jertfim. Noi navele de patrulare, suntem santinelele cele mai înaintate ale țării, pe frontul mării Negre. După douăzeci și patru de ore ne va schimba altă navă, care va face, la fel, de pază, vânătoare de submarine, dragaj, și culegere de mine. Până atunci, privim, ascultăm și stăm cu atenția încordată, gata de luptă. Douăzeci și patru de ore nu auzim decât vânturile și vântul și — din când în când — vocea comandantului: „Faceți un tur de orizont".

Zi și noapte pe întinsul Mării Negre, la câteva ceasuri depărtare de coastă, se află la posturile lor, înfruntând primejdia, frigul, moartea și furtuna navele de avant post. Cine le cunoaște eroismul anonim și jertfele? Unele dintre ele sunt atacate de aviație, sau sunt angajate în lupte cu unități inamice mai mari. Ele se încununează cu laurii biruințelor antisubmarine. Marinarii acestor nave desfășoară însă, în permanență, același eroism anonim și același curaj, de oameni nemăritori de moarte.

Chiar în această clipă undeva în largul Mării Negre, navele românești de patrulare și vânătoare de submarine sunt la posturile lor, înfruntând pericolul cu eroism. Pe ei, care în această clipă sunt santinelele cele mai înaintate, la hotarele de apă ale Patriei, îi îmbrățișez cu toate literele acestui reportaj în care nu e închisă decât o fărâmă neînsemnată din viața lor de mari soldați ai Țării. Și pe cei care s'au jertfit în posturile acestea înaintate, îi învăluim, acolo în fundul mării, unde îi se află mormântul, cu rugăciunea noastră de admirație și eternă recunoștință. Patria nu-și va uita niciodată soldați care luptă eroic, la hotarele de apă!...

Const.-Virgil Gheorghiu

Eroica rezistență
a călăreților români în Caucaz

Ofensiva sovietică, deslănțuită cu forțe covârșitoare, se află în momentul de față la punctul ei culminant. Risipind cantități enorme de material și nesocotind uriașele pierderi umane, armata roșie nu a reușit nicăieri să atingă obiectivele care să le aducă biruința decisivă.

Datorită extraordinarei rezistențe pe care bolșevicii au întâmpinat-o spiritului de sacrificiu al ostașilor germani și români, ofensiva s'a frânt în nenumărate locuri, pricinuind inamicului pierderi foarte sângeroase.

Printre unitățile care s'au distins în mod cu totul deosebit în această măreață luptă, se află și o mare unitate de cavalerie, formată din olteni, bănățeni și dobrogeni, ale cărei fapte de arme au fost adesea consemnate în reportagiile noastre de război.

Luptând în Caucazul de Vest, cavaleriștii români s'au acoperit de glorie, respingând timp de zece zile, atacurile necontenite ale dușmanului și menținând cu toată sdrobitoarea superioritate dușmană un important centru de comunicație.

Umăr la umăr cu camarazii germani, călărețiі au ținut pe dușman sub focul lor ucigător, împiedicându-l să opereze în acel important punct strategic.

În aceste lupte eroice, călărețiі noștri alături de unități germane, au provocat dușmanului pierderi înspăimântătoare, capturând peste 1000 prizonieri și 1000 arme automate ușoare, precum numeroase arme grele și vehicule de tot felul.

Acesta este răspunsul armatelor noastre la minciunile propagandei dușmane.

Cu arma în mână, la răspântia civilizației, călărețiі Marei Unități de Olteni, Bănățeni și Dobrogeni, veghiază mai departe, neînvinși.

Vântul de primăvară anunță
prăbușirea ofensivei Sovietice
A început dezghețul pe frontul răsăritean

Temperatura s'a ridicat în câteva regiuni ale frontului răsăritean.

Sfârșitul iernii, care nu este departe, va aduce astfel o slăbire totală a forțelor sovietice.

Comandamentul armatei roșii, grăbește operațiunile din răsărit cu disperare; bolșevicii își dau seama că începutul perioadei de dezghet va fi dezastruos pentru această ultimă ofensivă a lor care se va prăbuși odată cu venirea primăverii. Spre a evita lovitura decisivă a aliaților noștri, rușii se svârcolesc într'o acțiune inutilă care nu va putea schimba până la urmă soarta războiului.

Ei continuă să arunce în luptă toate rezervele, alcătuite, după cum știm, din popoarele primitive, terorizate. Canalizându-și resturile spre această ofensivă de iarnă, lipsită de perspectiva unui succes hotărîtor, sovieticii n'au reușit, totuși, să străpungă sistemul defensiv german.

Asalturi masive, pe un front de 500 km., sprijinite de numeroase tancuri și de tirul artileriei grele, au fost respinse din prima zi, cu pierderi imense pentru inamic. Germanii au distrus apoi un impresionant număr de tancuri sovietice și armament greu, paralizând o a treia acțiune în sectorul sudic al lacului Ilmen.

În esență, singura posibilitate de acțiune a rușilor, înlesnită de climatul iernii, nu poate fi azi decât o iluzie amar spulberată de vântul primăverii.

TRĂDAREA ACARILOR

Știri sosite din Uniunea Sovietelor, arată că înaltul comandament al armatei roșii este foarte îngrijorat în momentul de față, de soarta precară a transporturilor înaintate, precum și a acelor din interior. Din cauza diferențelor de ecartaj a liniilor ferate rusești față de cele europene, sovietele se găsesc azi în situația de a nu-și mai putea întrebuința propriile lor terasamente modificate între timp de germani.

Prin nenumărate apeluri către personalul căilor ferate se încearcă chemarea acestora la datorie. Se pare că în momentul de față ar fi existând un conflict foarte serios între personalul de căi ferate și armata roșie. În timp de pace, aceștia erau puși în egalitate de tratament cu armata, acum situația lor este mult inferioară. Mișcări de protest s'au înregistrat pretutindeni și în unele locuri, soldații s'au încăierat cu cei dela căile ferate.

Ceiace face și mai gravă această problemă, este atitudinea directă de sabotare pe care a adoptat-o această categorie de muncitori sovietici. Trenurile cu transporturi ale armatei merg greu, ceiace face ca aprovizionările să nu sosească niciodată la vreme. Operațiile de transformare a liniilor ferate nu dau nici ele rezultate mai bune. Femeile și copiii întrebuințați, conform noilor planuri bolșevice, nu dau nici pe departe rezultatele așteptate. Lucrând sub teroare, la ceva unde nu se pricep deloc, bieții oameni pier ca mușteле sub gerul aprig al Rusiei.

Cum în majoritate aceștia sunt oameni dela țară, adversari ai comunismului și ai războiului, protestele curg lanț. De curând în regiunea Taczinskaja, două trenuri încărcate cu trupe s'au ciocnit în plină viteză, provocând moartea a peste o mie de soldați, precum și numeroși răniți. Calea ferată a devenit inutilizabilă pentru multă vreme. La Cernicewskaja, un acar a îndrumat un tren alimentar pe o linie falșă, prăbușindu-l în prăpastie.

Condamnat la moarte el a declarat că e mulțumit de sentință, deoarece și-a îndeplinit cu bine misiunea.

Actele de trădare ale personalului de căi ferate, pun într'o lumină foarte grea situația Sovietelor, desmințind în mod flagrant ofensiva de minciuni cu care se încearcă a se câștiga simpatiile străinilor, pentru cauza comunistă.

Proverbe

Privește-l cu patru ochi
*
Când n'ai ochi negri, săruți și albaștri.
*
Ochii văd departe, dar n-au săturare.
*
Nu vezi bârna din ochiul tău, dar vezi gunoiul altuia.
*
Omul fără rușine, duce viață de argint-ferictă.
*
A făcut din șes deal.
*
Ochiul omului este lacom.
*
Privește-mă cu un ochiu, să te privesc cu doi.
*
Om cu două fete.
*
De omul din casă, în care ceas să te ferești?
*
Omul rău, om nu se face.
*
Nu este om fără cusur.
*
De ce se teme nu scapă omul.
*
Omul trebue să se gândească și înainte și îndărăt.
*
Omul e născut să umble, cum e pasărea să sboare.
*
Omul cum se învață așa trăește.
*
Omul are și viață și moarte.
*
Omul pe care-l doare capul, toate le încearcă.
*
Omul face haina, nu haina pe om.
*
Orzul îi ară boii și îl mănâncă caii.
*
Se razimă orbul de perete și i se pare că mai încolo nu e pământ.
*
Dela orb nu cere ochi.
*
Prinde orbul și scoate-i ochii.
*
Oul vecinului totdeauna mai mare este.
*
Azi fură un ou, mâine fură un bou
*
Mai bine azi un ou, decât mâine un bou.
*
Șesul deal și dealul șes vei face.
*
Cap plin de paie.
*
L-a făcut de două parale.
*
Parale din hoție, casă nu face.
*
Ce-ți e că ai parale și n'ai minte.
*
Nu spune că se fac banii cărbune.
*
Invățatul are patru ochi și neînvățatul unul singur.
*
De te faci miel, lupul o să te mănânce.
*
Frate din gură, iar dela inimă foc și otravă.
*
Ai mâncat miere, dar să nu verși fiere.
*
I-am învățat apele — adică: obiceiurile, apucăturile.
*
Invățătura nu are margini.
*
Invățat e numai acela care a pățit multe.
*
Mielul blând dela două mame suge.
*
Mi-e milă și de tine, dar de mine mi-se rupe inima.
*
Unde trăește omul, acolo își cheltueşte banii.
*
Pe oaie — la urma urmelor — tot o mănâncă lupul.

CULTURA NAȚIONALĂ

de BARBU THEODORESCU

Nu odată s'a întâmplat în viața unui popor, la noi sau aiurea, să se socoată că lumea începe cu cutare generație, făcându-se tabula rasa cu tot ce a fost până atunci. Un vânt romantic dă elanuri tinerești începuturilor, aduce tăria pozitivă plăcută și creatoare uneori, înaripează credințele făcându-te să crezi că ești și tu o parte din dumnezeirea fără de moarte, fără de sfârșit.

Câți nu au spus, în ceeace ne privește, că viața culturală românească abia începe acum, din ultimii ani, că tot ce a fost până acum sunt niște umile tatonări, exercitii pregătitoare lipsite de miez, personalitate și originalitate? Fiindcă s'a repetat cu sens de flașnetă această idee, căutați revistele din ultimul deceniu, atari concepții cred că încep să nu mai impresioneze. Din contră, sună a banalitate afirmatii ca cele de mai sus. Dar boala e generală, s'a permanentizat în mai toate culturile europene, fiecare crezându-se un zeu reformator pe epoci mai mult sau mai puțin indelungate. Bănuesc că viitorimea va avea material de distracție citind erezîile divinităților de mult apuse, fiziceşte cu mult în urma ideilor pe care le-au predicat.

In cultura românească, fiecare generație a dezbătut un anumit bagaj de idei, unele din ele fiind comune mai tuturor generațiilor. Astfel, s'a pus problema ortodoxiei sau a rolului pe care îl ocupă poporul românesc în cultura europeană. S'a spus — chiar de acum o sută de ani — că ne aflăm la răspântia civilizațiilor europene. Istoricii au arătat că marea tragedie a neamului românesc stă în aceea că, pe la 1400, ne-am pomenit legați de o cultură care murea, iar noi abea ne formam ca stat. De atunci am căutat să mergem cu pași mari în viitor, dar ne strângeau formele bizantine incapabile să evolueze și ele pe măsura puterilor unui popor tânăr care își căuta cu neastâmpăr tipare de viață. Odată cu reformele din Europa lui Napoleon, am alergat cu sete spre focarele de cultură ale Apusului. Am fost, uneori, ca acei fluturi orbiți de lumina puternică, învârtindu-ne în neștire în jurul focarului, cu adevărat puternic, dar care nu avea nimic comun cu noi. Cei conștienți de răul care ne păștea au aruncat teoria că poporul român se află între două culturi: între cultura bizantină definitiv închegată și cea Apuseană, care și ea cine știe dacă nu a atins limitele perfecțiunii. Spre a putea fi și noi mândri de opera pozitivă și originală a poporului din care facem parte s'a afirmat cu tărie că nu ne putem schimba nici cu unii nici cu alții, că trebue să ne păstrăm independența inițiativelor creatoare față de pomenitele culturi. Primind lumini de aiurea, nici nu s'ar putea în altfel, popoarele și culturile nu trăesc izolate, totuș ne vom afunda în trăinicia românească, în însăș cultura populară, folclorică, de unde putem lua îndemnuri, idei de orientare, de unde vom putea lua acea parte care va da pecetea originalității gândirii noastre.

Cu o sută de ani în urmă așa gândea Mihail Kogălniceanu, iar la 1904 mișcarea sămănătoristă se afla din nou pe aceeaș linie, iar astăzi o nouă revistă ardeleană de largi concepții se integrează în aceeaș concepție. Este singurul drum deschis unei culturi originale și naționale.

DESPRE LUCRURI ȘTIUTE ȘI NEȘTIUTE

MEDALII (decorațiuni). — VIRTUTEA MILITARĂ pentru fapte de bravură. Instituită la 1872 de Pr. Carol, cu două clase: de aur (p. ofițeri), și de argint (grade inferioare). O cruce cu ghirlandă de lauri; panglica roșie cu o dungă albastră deschis pe margine. (In războiul cel mare a fost rezervată numai subofițerilor și soldaților; iar ofițerilor Ordinele Steaua R. și Coroana R., la cari, pentru acte de bravură, panglica V. M. înlocui pe cea obișnuită). BENE MERENTI, pentru merite literare și artistice, instituită la 1876 (cu 2 clase). SERVICIUL CREDINCIOS, instit. 1878, pentru funcționari (3 clase). BĂRBĂȚIE și CREDINȚĂ, instit. 1910 pentru acte meritorii (3 clase). — Cu caracter COMEMORATIV, medalii și cruci: „Crucea trecerii Dunării" (1878), pentru cei ce au făcut parte din armata de operații; „Med. apărătorilor Independenței" (1878). Medalia jubiliară de 40 de ani de domnie ai Regelui Carol (1906). „Avântul țării" pentru campania din 1913. Crucea de războiu (1916-18), pentru toți luptătorii din războiul cel mare.

• •

MATEI BASARAB. — Domn al Țării Române 1632-54. Fiul lui Danciul dela Brâncoveni, coborîtor din Craiovești. Luptând contra Domnilor grecizați, fu ales de boeri și domnia lui folosi țării. General priceput, luase parte la mai multe războaie. Dușmănit de Vasile al Moldovei, care voia să-i ia locul, îl bate la 1637 și 1639, iar ultima oară îl sdrobi la Finta, unde M. fu rănit (1653). Domn înțelept și iubitor de țară, M. îngriji de cultură și de biserică (zidi multe monast. și bis.), introduse limba rom. în slujbă. Ultimul an al domniei fu amărît de răscoala Seimenilor; † 19 Apr. 1654 (înmormântat în ctitoria lui la Arnota). A refăcut palatul și bis. dom. din Târgoviște. Soția lui era Doamna Elena.

• •

CRONICI și LETOPISEȚI. — Ale ȚĂRII ROMÂNEȘTI: Cronica T.-R. „de când au descălecat românii", anonimă scrisă pe la 1500, apoi continuată de alții până la 1688. (public. în „Magazin istoric" al lui Laurian-Bălcescu). O altă cronică anonimă urmează istoria țării între 1689—1715. „Istoriile Domnilor T.-Rom", scrisă de Constantin Căpitanul, dela descălecare la 1680. O cronică a faptelor lui Mihai, scrisă pe la 1598 de Teodosie Logofătul (în versiune latină de Balthasar Walter). A lui Mihai Moxa, compilată după istorii străine (1610). „Cronica Băleăcenească" din sec. 17, pierdută, citată fragmentar de Șincai („Codex Bal."). Cron. lui Stoica Ludescu, până la 1688. Cronica pe scurt și cronologia T. R. de Stolnicul C. Cantacuzino. Cronica lui Radu Greceanu M. Logof., dintre 1689-1700. O istorie a T.-R. de Mihail Cantacuzino a rămas în traducerea grec. a fraților Tunusli. Radu Popescul vornicul a scris cronica dintre 1700-28, urmare lui Greceanu. Dionisie eclesiarhul, întâmplările dintre 1764-1815. Stolnic Dumitrache, cronica întâmplărilor din Turcia și T.-R. 1769-74, „Zilot Românul", cron dela sfârșit. sec. 18 și răscoala lui Tudor. Pentru ambele țări și Transilvania, prețioasa cronică a lui Șincai (între anii 89-1739). Alte cronici mai vechi s'au pierdut (printre cari cronica sârbească utilizată de Fotino și de Șincai).

• •

CĂLĂRIMEA. — Oastea veche a țărilor rom. era în primul rând alcătuită din călărime (cavalerie), care purta în genere numele de CĂLĂRAȘI. Proprietarii de pământ, moșneni și oameni liberi de țară, ei veneau la oaste pe seama lor, cu calul și armătura, conduși de boerii de care țineau. Fruntea călărimii o formau boerii țării, CURTEA sau „Curtenii", și în țara Rom. și ROȘII, adunați în cete. Aceștia decideau în lupte, unde însoțeau pe Domn. Mai multe feluri de trupe călări au existat de-a lungul vremei (v. Roșii, Călărași, Curtea, Curteni, etc.). Din a doua jumăt. a sec. 17, după ultimele domnii militare, ale lui Matei Vodă și Constantin Șerban, căl. țării cade și piere. (Pentru căl. în sec. 19, v. Cavalerie).

• •

CRUCE (archeol.). Spre aducerea aminte a unor întâmplări și ca închinare, comemorative sau votive, se ridicau altă dată, mai ales pe lângă drumuri, cruci de piatră sau de lemn, cioplite cu inscripții. Aceste cruci, foarte răspândite în țara Rom., la deal mai ales, sunt cu deosebire numeroase și interesante în unele județe (ca Buzău de ex.). Unele ating proporții mari (peste 3 metri), și sculptura înfloriturilor și slovelor e adesea o adevărată operă de artă. Crucile de lemn, simple sau troițe, au rezistat mai puțin vremei. Printre crucile de piatră ce ne-au rămas din sec. 16—18, unele sunt istorice, ca a lui Leon Vodă la biserica Slobozia din București. O cruce a lui Ștefan Vodă, din 1688, se află la Kahlenberg lângă Viena. Tot el a ridicat pe cea dela Călugăreni. La via episcop. de Râmnic, o cruce dela Constantin Vodă și Bălașa din 1656. etc.

• •

GRĂNICERII. — In Banat încă din sec. 16 și mai târziu în Ardeal se orânduiseră ostași de paza graniței spre Turci, grăniceri, a căror instituție a urmat până în sec. 19 în teritoriul de margine, mai apoi numit: graniță sau „confiniu militar". Sub Maria-Tereza fură organizate regimentele de grăniceri, din cari 3 românești: la Năsăud (1763), la Orlat (1766) în Transilvania, și la Caransebeș (1775), în Banat. (In Banat mai era un regiment sârb și unul german; iar în Transilvania două secuești). Aceste regimente sau desființat în Transilvania la 1851, în Banat la 1871. Granițele militare erau organizate ca o „comunitate de casă" pe familii, fiecare cu proprietatea sau moșia comună, inalienabilă și indivizibilă.

• •

TUI (turcește: tug). Steagurile generalilor (pași), și demnitarilor turci erau, după rangul lor, compuse din 1, 2 sau 3 cozi de cal (tuiuri). Vizirii, seraskirii, mușirii, ereau pași cu 3 tuiuri. Domnii țărilor noastre aveau (sec. 17—18), drept la 2 tuiuri. (Unii au avut, în mod deosebit, 3 tuiuri: ca Duca al Mold. 1680, Grigore Ghika în T. Rom. 1822).

SOCOTELI DE PETRECERI

RASPUNSUL SOCOTELILOR DIN NUMARUL PRECEDENT

64. Se taie casetele: 1, 5, 8, 10, 13, 18, 21, 25, 28.

65. Demostene n'avea dreptate pentrucă și la luna plină se vede mai puțin de jumătate din lună, iar soarele luminează mai mult decât jumătate din pământ.

66. Foaia se îndoaie la mijloc (a) se îndoaie colțurile astfel ca tăetura să dea colțuri (b) se desface în semicerc (c) și se încearcă (d).

67. Literele alfabetului pot fi aranjate în 600.000 quadrilioane de feluri. Deși sunt numai 24 de litere, toți oamenii pământului ar trebui să scrie zilnic 40 pagini timp peste un milion de ani ca să poată nota aceste aranjamente posibile.

68. PÂRLEAZUL

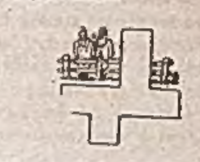

In figură ni se înfățișează un teren de o conformație ciudată. Cum el are doi proprietari și nici unul din ei nu vor să vândă, se pune problema a-l împărți în două, printr'un gard, într'un mod cât mai rezonabil.

Cum trebue trasat gardul, ca să împartă terenul în două părți egale?

*

69. TINICHEAUA GĂURITĂ

Când a văzut Moș Glumici exagonul acesta de tinichea, găurit în 24 locuri și-a zis: —„Trebue să fie o problemă aici!" Și-a fost. A se împărți exagonul în 8 părți, astfel ca fiecare să aibă 3 găuri.

*

70. SALAMUL

Un biet sărman a căpătat pomană un salam de 30 cm. Și-a făcut el socoteala să nu taie din el decât 1 cm. pe zi. Câte zile i-a trebuit ca să-l taie tot?

*

71. O SOCOTEALĂ AFURISITĂ

Pavelică trece între neamuri drept un geniu în matematici. Dar Moș Glumici l-a înfundat. El cere ca cifrele pe cari le arată, să fie

înscrise în cercurile din stânga ilustrației așa încât să dea jos totalul de 100; apoi să le înscrie în cercurile din dreapta și să dea în total 10.000.

Pavelică s'a încurcat.

Il descurcați Dvs.?

*

72. CÂȚI ANI ARE BĂIATUL

Moș Glumici are musafiri. Cu această ocazie el întrebă pe un băiat ce vârstă are. „Dacă numărul anilor mei ar fi de 16 ori mai mare decât numărul el dublu aș fi de aceeaș vârstă ca și tatăl meu". Lui Moș Glumici îi plăcu răspunsul și deaceea rezolvă problema „Și ce vârstă are tatăl tău"? „Patru zeci". Ei atunci ești foarte deștept pentru vârsta ta, zise Moș Glumici. Deci aflase ce vârstă are băiatul D-voastră, ați aflat?

Reportajele Zilei

Din țară

Din străinătate

Virtuțile militare ale poporului român

Vorbind despre marile lupte care s'au dat pentru cucerirea Odesei, o revistă italiană aduce laude vitejiei trupelor românești:

Au fost două luni de luptă aprigă, două luni în care armata a treia română nu a avut o singură clipă de odihnă. Sacrificiul acestor tineri eroi nu a fost zadarnic. El a deschis drumul celor care un an mai târziu aveau să înceapă asediul Sebastopolului.

Trupele române care au intrat în Odesa au scris pagini nemuritoare în istoria militară a tuturor războaelor și au fost întâmpinate de populația locală, schingiuită și martirizată de Sovicte, așa cum se întâmpină armatele eliberatoare.

Cele două luni de zile de asediu al Odesei, care sunt mărturie vie a străvechilor virtuți militare ale poporului român fac parte dintre operațiile depe primul plan al războiului împotriva bolșevismului. Ele se impun admirației lumii.

Odesa consacră drepturile unui popor care a oferit o jertfă de sânge atât de înaltă pentru victoria cauzei comune.

Ce se înfăptuiește în Transnistria

Guvernatorul Transnistriei, d. prof. Gh. Alexianu, a convocat pe toți directorii și inspectorii Guvernământului, într'o conferință administrativă. D-sa a cerut tuturor colaboratorilor muncă până la jertfă. Pentru împăcarea cerințelor impuse nevoilor urgente, a mai cerut să se sporească produsele agricole și industriale. In înfăptuirea acestui plan toți inspectorii Guvernământului vor pleca pe teren spre a supraveghea bunul mers al treburilor gospodărești și a raporta de felul cum sunt îndeplinite lucrările și normele date de domnia sa. In încheiere, Guvernatorul Transnistriei, d. prof. Gh. Alexianu — ca o poruncă a ceasului de răspundere prin care trecem — a cerut ca toate sforțările făcute în acest timp să fie disciplinate iar rezultatul acestei munci să fie la înălțimea celor ce, în drum de foc și sânge, ridică Patriei temelii de credință și altar de biruință.

Cum vor călători militarii pe Căile Ferate

In conformitate cu noile dispoziții, pe timpul restricțiilor, militarii activi și de rezervă concentrați (nu și familiile lor) vor călători pe C.F.R. după cum urmează:

— Ofițerii și subofițerii activi și de rezervă concentrați (nu și familiile lor) vor călători pe C. F. R:

a) în baza foilor de drum cu bilete bianco creditate;

b) cu plata efectivă cu 75 la sută reducere, pe baza cărților de identitate C.F.R. și a ordinelor de serviciu semnate de către comandantul unității respective.

—Trupa activă sau de rezervă concentrată călătorește conform normelor în vigoare, cu adăugirea că în cazuri de: moarte în familie, citație la judecăți sau cazuri grave în familie, vor călători cu 75 la sută reducere pe baza biletelor de voe semnate numai de șeful de corp.

Pe biletul de voe se va specifica: motivul călătoriei, durata permisiei, mențiunea că are dreptul la 75 la sută reducere.

Călătoria se va face numai cu trenurile de persoane și trenurile de permisionari.

Un subcentru de Cruce Roșie în gara Războeni

A luat ființă în gara Războeni Subcentrul de Cruce Roșie cu scopul de a servi cu ceai pe soldații ce trec prin această gară.

Datorită îmboldului și dragostei pe care o are grupul de femei din această comună, față de soldații români cari luptă pentru țară și Rege, această cantină a luat ființă, unde soldații noștri cari sunt în drum prin această gară pot servi câte un ceai fierbinte și mâncare.

D. General Voiculescu decorat de Fuehrer

Fuehrerul Germaniei a acordat d-lui general Voiculescu, guvernatorul Basarabiei, Marea Cruce a ordinului „Vulturul German".

Deasemeni a acordat d-lui colonel Hanciu secretar general al guvernământului Basarabiei Crucea pentru merit cu stea, a acelulas ordin.

Inmânarea insemnelor a fost făcută de către Baronul von Killinger, ministrul Germaniei la București, care, într'o scurtă cuvântare a arătat meritele celor decorați în munca depusă pentru ducerea la bun sfârșit a luptei comune a popoarelor german și român.

Recrutarea tinerilor născuți în 1923

Intre 1 Martie și 15 Mai vor avea loc operațiunile de recrutare a tinerilor născuți în anul 1923.

INAINTĂRI LA GRADUL DE GENERALI

In Monitorul Oficial a apărut decretul prin care au fost înălțați în grad, pe data de 17 Ianuarie 1943, următorii ofițeri decorați cu Ordinul „Mihai Viteazul" și care s'au distins în mod excepțional pe câmpul de luptă în actuala campanie dând probe de capacitate și bravură exemplară:

Colonei la gradul de general de brigadă.

INFANTERIA

Dimitriu S. Romulus, 10.V.1936

CAVALERIA

Brătescu I. Constantin, 24. I. 1938.

ARTILERIA

Voicu A. Mihail. 8.VI.1938.

ȚĂRANII RUȘI FUG DIN CALEA OFENSIVEI BOLȘEVICE

Soldații armatei roșii nu mai vor să lupte

Uriașa revărsare de oameni și materiale, care constituc ofensiva sovietică de iarnă, a cuprins sub puhoiul ei cotropitor mari spații, populate de țărani și muncitori. Aceștia își găsiseră sub stăpânirea germană liniștea și mijloacele necesare unui trai liniștit și îmbelșugat. Vremea de tristă amintire a Sovietelor trecuse peste dânșii și ei nu se mai gândeau decât la refacerea timpului pierdut cu rătăcirea lor socială. Deodată călăul mult temut de acești oameni de treabă — armata roșie — își face din nou apariția la orizont. Retragerea strategică a trupelor germane este însoțită de lungi coloane de refugiați civili. Țăranii și muncitorii care au învățat dela ocupanți binefacerile sistemului de economie al lumii civilizate nici nu vor să mai audă de soviete, preferind riscurile retragerei decât chinuita viață sub amenințarea baionetelor bolșevice.

Toți acești oameni declară că sunt gata de a lupta până la unul decât a rămâne sub stăpânirea „câinilor" — denumire sub care țăranii înțeleg pe comuniști și pe slugile lor.

Armata germană face toate posibilitățile pentru ca retragerea acestor refugiați să se facă în cele mai bune condiții de hrană și higienă.

*

La Statul Major bolșevic și Comandamentele Marilor Unități, se primesc zilnic sute de cereri, prin care soldați și ofițeri sovietici cer să fie demobilizați.

Lipsa de provizii pentru armată și sărăcirea populației civile de ultima lor rezervă de hrană, a hotărît pe soldații sovietici să ceară demobilizarea. Mulți dintre ei nu au primit vești din satele și dela cojhozurile unde au lucrat și dela membrii familiei care au mai rămas de pe urma deportărilor și asasinatelor.

In fața acestei situații, comandamentul suprem bolșevic a înmulțit numărul tribunalelor de judecată și execuție.

Avalanșele de cereri nu pot fi însă oprite și cei cari sunt executați declară că mai bine să moară decât să mai îndure suferințele frontului.

Tribunalele militare au fost împinse cât mai înainte, pe linia frontului pentru a impresiona pe cei ce nu vor să mai lupte și care-și dau seama că mai târziu sau mai de vreme tot de glonț vor pieri.

Toate unitățile bolșevice au fost împânate cu elevi de școală militară și agenți care încearcă să înăbușe prin vorbe și teroare descompunerea armatei bolșevice.

ARME NOUI GERMANE PENTRU OFENSIVA DE PRIMĂVARĂ

„Bel-ami", spaima tancurilor rusești

Industria germană, precum și aceea din țările cucerite de armata germană sau de aliații ei, lucrează în momentul de față, pregătind arme noui pentru uriașele forțe pe care în primăvara apropiată, Europa le va opune bolșevismului.

Această mare bătălie industrială este câștigată în timp ce Sovietele și aliații lor, au irosit cantități nemaipomenite de materiale de război, într'o ofensivă care nu a reușit nimic convingător, de partea cealaltă s'a muncit cu râvnă și metodă, pentru a se pregăti victoria, nu prin atacuri deșnădăjduite ci prin organizare și devotament al fiecărui om pus în slujba salvării civilizației.

Cu acel spirit de loialitate caracteristic german, generalul de aviație Quade, specialist în armament, a făcut de curând o expunere la posturile germane de radio, asupra noilor descoperiri în domeniul armamentului. Printre altele d-sa a prezentat auditorilor un nou model de tun anti-car de 88 mm., care poate fi socotit drept cea mai bună armă ce s'a descoperit în acest domeniu. Un bun tunar poate nimeri un tank dușman, scoțându-l din luptă dintr'o singură lovitură. Obuzul acestui tun poate sparge blindajele cele mai masive. Incercat în cursul eroicei rezistențe dela Stalingrad, tunul de 88 mm., s'a dovedit a fi o armă foarte temută, capabilă să demoralizeze pe inamic, dela primele salve

Cu acel spirit glumeț caracteristic luptătorilor, aceștia au botezat noua producție a industriei germane „BEL-AMI", după cunoscutul film german

Fabricația acestui tun pe o scară mare a fost aproape terminată. Cu ocazia marei ofensive de primăvară, bolșevicii de pe toate fronturile vor face cunoștință mai intens cu această redutabilă armă.

AMERICANII DESPRE PLANURILE SOVIETICE

Un ziarist american cu numele de Constantin Brown, care a atacat adesea Sovietele, face acum constatarea că mulți americani, printre care se află și conservatori, sunt astăzi de părere că o Europă sub stăpânirea sovietică ar fi poate cea mai bună soluție a problemelor pe care le va ridica epoca de după război. Brown scrie următoarele: „Nu uimește pe nimeni faptul că guvernul sovietic are intenția să-și rectifice granițele în centrul și în partea de miază zi a Europei. El are intenția să anexeze U.R.S.S.-ului o mare parte din Polonia, Moravia, Basarabia și Dobrogea. Nimeni nu s'ar mira la Washington dacă Moscova și-ar întinde influența până la Golful Persic.

„Și poporul jugoslav va fi probabil forțat să ceară unirea cu marea putere slavă și în acest chip Rusia ar obține o eșire la Mediterană".

Spre norocul Europei, armatele germane și aliate vor nimici însă în curând bolșevismul cotropitor.

CERTURI INTRE BOLȘEVICI ȘI „GUVERNELE EXILATE" DIN LONDRA

In cercurile politice din Londra sunt urmărite cu mare îngrijorare semnele încordării din ce în ce mai mare ce există între guvernele exilate și Rusia Sovietică.

In ultimele zile, s'au produs complicații între Rusia și Polonia, precum și între Rusia și Iugoslavia.

Ziarul oficios al exilaților polonezi din Londra face fățiș aluzie la agravarea relațiilor dintre Polonia și Rusia Sovietică și condamnă „tonul rece și plin de ingâmfare al răspunsului sovietic la notele repetate ce au fost prezentate de guvernul polon".

Guvernul polon exilat s'a întrunit în ultimele zile într'o ședință pentru a examina această problemă. Principala cauză a certei pare să fie purtarea brutală și lipsită de omenie a autorităților și soldaților sovietici față de cei peste o jumătate de milion de polonezi, care au fost deportați în Rusia în anii 1939 și 1940 și despre a căror soartă nu se știe nimic.

Se amintește pe de altă parte că ziarul sovietic „Pravda", a atacat pe polonezii exilați în America și Marea Britanie, acuzându-i că sunt împotriva Sovietelor.

In ceeace privește raporturile dintre Rusia Sovietică și așa zisul guvern iugoslav dela Londra, se știe că încordarea se datorește faptului că Mihailovici, șeful rebelilor iugoslavi, primește ordine dela Londra în loc să primească dela Moscova.

CE SE INTÂMPLĂ IN INDIA

Un membru al guvernului din Tokio a declarat în fața presei străine că **japonezii** urmăresc cu cel mai mare interes evenimentele din India, ei fiind convinși de victoria finală a poporului indian.

Demnitarul japonez și-a exprimat respectul ce-l are față de forța morală a lui Gandhi, care luptă pentru independența Indiilor, îndurând cele mai mari suferințe fizice. Cele 400.000.000 de indieni, cer eliberarea imediată a șefului lor, Gandhi, precum și independența și libertatea Indiilor, dar guvernul britanic nu ține socoteală de aceste sincere dorințe al poporului indian.

Faptul nu este de mirare dacă ne gândim la istoria britanică cu privire la asuprirea Indiilor. Nedreptatea poate dură câtva timp, dar la urmă va triumfa justiția. Gandhi va putea să nu supraviețuiască și mulți alții, dintre șefii indieni vor putea mări lista victimelor asupririi britanice, însă spiritul poporului indian va continua să trăiască.

Pierderile armatei americane

Serviciul de informațiuni nord american anunță că, după cum comunică Biroul de informațiuni militare nordamerican la 20 Februarie, pierderile totale ale armatei nordamericane sunt de 65.380 oameni și ale marinei de 123.432.

ULTIMELE ȘTIRI

INTERNE

O școală țărănească

La Soleștii Căminul cultural județean Vasluiu al Fundației „Regele Mihai I" a organizat o școală țărănească-recrutând 30 de tineri sateni din diferite comune ale județului. Cursurile se țin în localul școalei primare, unde se află dormitorul și sufrageria internatului.

Programul durează o lună, predat fiind de elemente pregătite în acest sens. Prefectura județului a stabilit suma de 75.000 lei din care a și ordonanțat 50.000 lei. Inaugurarea s'a făcut într'un cadru sărbătoresc.

Studenți decorați

Un număr de 14 studenți și studente dela Universitatea Cluj-Sibiu au fost decorați de M. S. Regele cu Crucea „Serviciul Credincios" pentru muncă și purtare frumoasă.

EXTERNE

Armata germană rămâne cea mai puternică din lume

Generalul turc Erkelet, examinând în amănunt situația militară actuală ajunge la încheerea că Stalingradul a arătat lumii că armata germană, rămâne ca și în trecut, armata cea mai puternică din lume.

După cum spune generalul turc, operațiile militare arată că armata germană n'a suferit, nici din punct de vedere moral, nici material, astfel încât organizația ei tradițională prin care formează un singur bloc s'a menținut. De altfel, nu este cu putință ca una sau două lovituri să facă armata germană să se prăbușească.

Acesta este motivul pentru care națiunea germană — care a știut să creeze o asemenea armată, — este încredințată că nu poate fi învinsă.

Victoria nu-i așteaptă după colțul străzii

Într'un discurs rostit la radio Luni seara, președintele Roosevelt a atras atențiunea poporului american să nu cadă în greșala de a-și închipui că victoria îi așteaptă după colțul străzii.

Președintele Roosevelt a declarat că Statele Unite au suferit înfrângeri și că vor mai întâmpina și alte dificultăți.

Proprietatea particulară a fost reintrodusă în Statele Baltice

D. Alfred Rosenberg, ministrul Reichului pentru teritoriile ocupate din răsărit, a dat o ordonanță prin care se restabilește proprietatea particulară din Lituania, Letonia și Estonia.

Această măsură desființează averile colective stabilite de sovietici după anexarea acestor țări și se încadrează în marele plan al Germaniei de îndepărtare a bolșevismului din toată Europa.

Armele victoriei

Vorbind despre misiunile care se pun în domeniul folosirii mâinii de lucru, d. dr. Ley, șeful organizației Reichului, a arătat că Germania este în măsură să opună bolșevismului forțe superioare, la care trebue să se adauge și aliații Germaniei și, în plus, Europa muncitoare, care ajută să se faurească armele cu care soldații germani apără acest continent de nimicire.

Au fost desființate opreliștile din Franța

Autoritățile germane au făcut cunoscut guvernului francez că, dela 1 Martie, se desființează linia de demarcație dintre teritoriul liber al Franței și acela aflat sub ocupație. Locuitorii vor putea să circule nestingheriți și tot astfel va fi și cu legăturile poștale.

În legătură cu aceste măsuri, d. Laval primul ministru al Franței a comunicat că ele sunt urmările politicei desfășurată de guvernul său, adăugând că această politică pornește din convingerea că organizarea continentului european este pe cale de a desăvârși și că Franța va trebui să participe în Noua Europă.

Arătând primejdia bolșevică, d. Laval a declarat în încheere că francezii nu trebue să creadă că sovieticii ar cruța Franța în eventualitatea că ele ar învinge.

Marile pierderi ale marinei americane

Ministerul marinei Statelor Unite a dat un comunicat prin care anunță că două pacheboturi americane, folosite ca vase de transport au fost scufundate în Atlanticul de Nord. Peste 800 de persoane au fost omorîte sau sunt lipsă la apel.

Anglia a trădat popoarele europene

Manifestațiile ținute în aproape toată Anglia și numeroase discursuri rostite de miniștri cu prilejul aniversării a 25 de ani dela înființarea armatei roșii, sunt socotite în cercurile politice germane drept o nouă dovadă că Anglia a trădat popoarele europene în favoarea bolșevismului.

Pe deasupra tuturor orașelor engleze au fluturat drapele roșii cu secerea și ciocanul.

La Berlin s'a arătat încă odată că lupta Europei împotriva bolșevismului a intrat într'o nouă lumină în urma acestor manifestațiuni britanice și că oamenii de stat englezi trădători vor fi trași la răspundere.

60 ziariști americani au căzut în războiu

S'a aflat că, dintre cei 300 de corespondenți ai ziarelor americane aflați în străinătate, 60 sunt morți, răniți sau dați lipsă.

Un număr de 10 ziariști americani ar fi murit din cauza rănilor suferite pe front, 28 sunt răniți depe urma accidentelor suferite, iar 22 sunt lipsă sau internați și neextrădați.

Cuvintele Sf. Părinte

Papa Pius a rostit duminecă, la o mare festivitate, o cuvântare spunând între altele că iubirea divină a creat lumea și că această iubire conduce destinul și progresul omenirii.

Ele că această dragoste divină, a închelat Sf. Părinte, să stărnească în sufletele tuturor celor puternici și ale tuturor oamenilor dorința de înțelegere și bunăvoința de a se ajunge la ea, pentru a se putea lucra în liniște și în spirit de justiție și pentru a se pune capăt pe pământ vărsării de sânge și distrugerii.

Razie în Bulgaria

Cu scopul unei curățiri a orașului de elemente suspecte poliția bulgară a întreprins la Skoplje (Macedonia) o mare razie care a durat toată ziua. Circulația pe străzi și părăsirea caselor a fost interzisă populației până seara. Cu această ocazie au fost arestate câteva sute de persoane, între cari mulți fără acte de identitate, contrabandiști, hoți și alte elemente criminale, cât și comuniști.

Evreii la conferința păcii

Senatorul american democrat Barkley, într'un discurs ținut la Pittsburg, a declarat că mișcarea evreească va fi de cea mai mare importanță în epoca de după războiu.

El și-a arătat speranța că Palestina va putea să aibă propriul său guvern. Cu cât numărul evreilor ce se vor stabili în Palestina va fi mai mare, cu atât mai mult evreii vor avea dreptul să-și spună cuvântul lor la conferința de pace.

Ce-i așteaptă pe canadieni

Serviciul britanic de informații anunță din Ottawa că d. Mackenzie King, primul ministru al Canadei, a declarat într'o cuvântare ținută la radio, că populația canadiană trebue să se pregătească de un optimism prea mare.

Canadienii vor fi expuși în anul 1943 să ia parte la luptе într'o măsură mult mai mare decât până acum.

Dezamăgire

Se află din Londra că înfrângerile militare suferite de americani în Tunisia sunt criticate cu asprime de ziarele din Londra.

Opinia publică engleză este desamăgită. Se pune întrebarea care poate fi cauza unei asemenea înfrângeri militare a Statelor Unite.

Trimisul special al unei gazete britanice pe lângă marele cartier general aliat din Africa de Nord spune între altele că înaintările inamicului au fost săvârșite cu atât de mare putere încât chiar trupe călite în luptă nu le-ar fi putut opune o împotrivire.

Japonia construește vapoare de lemn

Peste 600 de șantiere din Japonia lucrează în prezent la construirea de vapoare de lemn, cu o deplasare de 100 până la 200 tone, necesare transporturilor dealungul coastei.

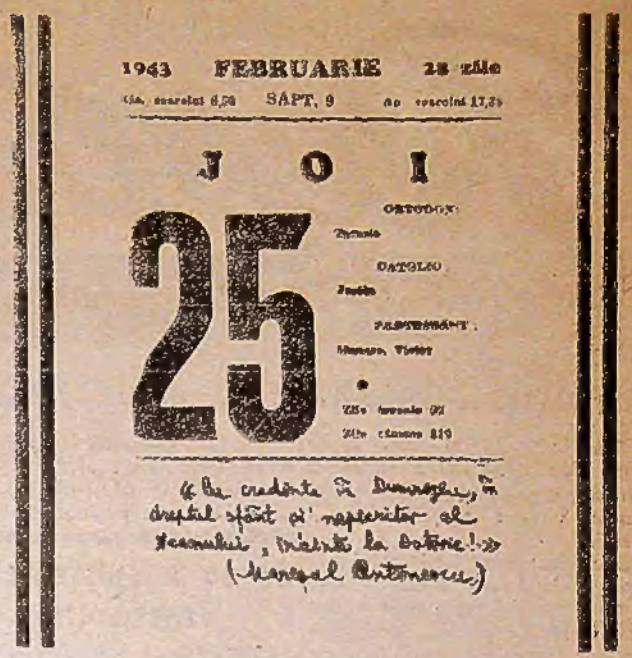

SITUAȚIA PE TOATE FRONTURILE DE LUPTĂ

Noile eforturi sovietice s'au prăbușit cu pierderi imense

Scăderea accentuată a forței de acțiune a trupelor bolșevice a determinat comandamentul roșu să procedeze în ziua de 22 Februarie la noui acțiuni disperate în scopul de a repune în mișcare ofensiva care s'a împotmolit.

In cele [illegible] luptei sovieticii au pornit din nou la acțiune cu formații istovite și mult rărite. Dar și acest efort, ca și încercarea de a creia un nou front de atac, au dat greș.

Pe lângă alte pierderi uriașe, bolșevicii au pierdut în ziua de 22 Februarie peste 200 de tancuri, fără a mai menționa mari cantități de alt material de războiu distrus de apărarea germană sau capturat de trupele germane care au atacat.

La sfărâmarea noilor atacuri masive bolșevice a contribuit într'o largă măsură aviația germană, ale cărei escadrile de avioane de bombardament și antitanc au distrus singure 57 de tancuri cu echipagiile lor.

Atacul rusesc dela capul de pod Cuban, repetat și în ultimele 24 de ore a fost respins după lupte grele.

In regiunea Donețului sovieticii au încercat din nou să facă străpungeri cu mai multe divizii, dar au fost respinși prin lupte înverșunate și schimbătoare.

In regiunea dintre Donet și Nipru, formațiuni blindate și de infanterie ale armatei terestre și ale trupelor SS înarmate, sprijinite de avioane Stuka de luptă și de asalt, au continuat să-i atace pe sovietici concentric și au nimicit puternice grupări inamice.

In regiunea situată la vest de Harcov și Kursk, precum și la Sud de Orel, luptele continuă cu înverșunare. La nord-est și la nord de Orel, sovieticii au atacat pe un front larg cu puternic sprijin de blindate, artilerie și avioane de asalt. Atacurile au dat greș în fața rezistenței dârze a diviziilor germane de infanterie și motorizate.

La sud de lacul Ladoga, luptele au reînceput. Sovieticii au atacat într'un sector cu forțe masive, dar au fost respinși, suferind pierderi sângeroase și distrugerea a 47 de tancuri.

PIERDERILE SOVIETICE IN 20 DE LUNI DE RAZBOIU

In legătură cu ordinul de zi a lui Stalin către armata roșie cu prilejul aniversării a 25 ani dela înființare, din sursă competentă germană se anunță următoarele:

Armata roșie a pierdut ca prizonieri 3,4 milioane de soldați. La această cifră se mai adaugă 12,8 milioane de morți și răniți. Astfel că armata roșie a pierdut în 20 de luni de războiu 18,2 milioane de oameni în total.

In acelaș timp armata roșie a mai pierdut 48.000 de tunuri și 34.000 tancuri.

DESFĂȘURAREA OPERAȚIUNILOR DIN TUNISIA

Acțiunea ofensivă germano-italiană din Tunisia de sud-est, începută acum opt zile s'a terminat în mod provizoriu prin ocuparea unor poziții importante într'o trecătoare.

In ultimele 48 de ore au mai fost făcuți 845 prizonieri în majoritate englezi. Pe lângă aceasta au mai căzut în mâinile trupelor Axei 66 tancuri, 74 vehicole blindate pentru transportat oameni și 58 tunuri.

In cursul întregei acțiuni au fost făcuți 4.016 prizonieri, dintre cari peste 3.000 nord-americani și 1.000 englezi. Au fost capturate 253 de tancuri, 171 autocamioane etc.

Infanteriștii americani căzuți prizonieri în ultimele zile au făcut declarațiuni interesante din care reiese că ei au fost lăsați să ignore puterea de luptă a trupelor germano-italiene. In orice caz puterea de șoc a trupelor Axei, cu totul neașteptată, a produs o impresie deosebit de puternică asupra soldaților nord-americani.

Cu privire la nepregătirea nord-americanilor este semnificativ incidentul petrecut într'un sector al frontului. Trupe britanice de forța unui regiment au fost aruncate în bătălie pentru a opri fuga nord-americanilor. Sosit pe câmpul de luptă, regimentul britanic a fost prins sub un violent foc de artilerie tras de pe înălțimi. Un intens duel de artilerie a urmat, în cursul căruia coloanele britanice au suferit pierderi importante. Un observator al artileriei britanice efectuând o recunoaștere, a constatat că servanții tunurilor adverse purtau casca rotundă tipică a americanilor. Arborând drapelul britanic, englezii au putut însfârșit să semnaleze americanilor eroarea pe care'o săvârșeau.

Societatea Națională de Editură și Arte Grafice „DACIA TRAIANĂ" București, str. Sărindar 5-7-9 (tel. 3.84.30) înmatr. sub Nr. 156/942 la Reg. Of. Comerțului București.
Tipărită la 25.II.1943